

O'zbekiston Respublikasi
Ichki ishlar vazirligi nashri

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan / Web-site: www.postda.uz / E-mail: info@postda.uz

Postda На посты

Vatanga va xalqqa sadoqat bilan xizmat qilish – oliy burchimiz!

2025-yil 27-mart
payshanba

№ 13 (4707)

VATAN ICHRA VATAN

11

O'ZBEKISTON XABARLARI

UNVONLAR SONI YANA BITTAGA KO'PAYDI

«O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan ekolog» faxriy unvonini ta'sis etish to'g'risida»gi qonun qabul qilindi. Unga ko'ra, ushbu unvon mamlakatimizda ekoliya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasini rivojlantirish, tabiatni asrab-avaylash, biologik xilma-xillikni saqlash, iqlim o'zgarishi oqibatlarini yumshatish, tabiiy resurslardan oqilonalar foydalanish va ularni qayta tiklash borasida salmoqli natijalarga erishgan ekofaollarga beriladi.

Shuningdek, unvon ekologik toza texnologiyalarni ishlab chiqish va joriy etish, yashil hududlarni kengaytirish, ekologik madaniyatni oshirish hamda yuqori malakali kadrlar tayyorlashda fidokorona mehnat qilgan mutaxassislar va ekofaollarga ham taqdim etiladi.

TIBBIY KO'RIKDAN O'TKAZILADI

Senatning beshinchi yalpi majlisida «Jinoyat ishini yuritish chog'ida qamoqda saqlash to'g'risida»gi qonunga qamoqqa olinganlarga nisbatan qynoqqa solish hollarining oldini olishga qaratilgan qo'shimcha kiritish haqida»gi qonun ko'rib chiqildi.

Muhokama qilingan mazkur qonunda qamoqqa olinganlar tergov hibsxonasiga joylashtirilishidan oldin o'sha yerning o'zida majburiy tibbiy ko'rirkdan o'tkazilishi nazarda tutilmoqda.

Ushbu qonunning qabul qilinishi insonning sha'ni va qadr-qimmati daxsizligi kafolatlari yanada mustahkamalishiga, davlatimizning inson huquqlari ta'minlanishi bo'yicha xalqaro hamjamiyat oldidagi nufuzi oshishiga xizmat qiladi.

CHIQINDILAR QAYTA ISHLANADI

Prezidentimizning «Chiqindilarni qayta ishslash sohasini yanada takomillashtirish hamda kompleks tizimlashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi farmoniga binoan, Namangan va Toshkent viloyatlarida qattiq maishiy chiqindilarni termik usulda yoqish bo'yicha investitsiya loyihibarini amalga oshirish maqsadida qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan 19,87 hektar sug'oriladigan yer uchastkalari sanoat, transport, aloqa, mudofaa va boshqa maqsadlarga mo'ljallangan yerlar toifasiga o'tkaziladi.

QAROR LOYIHASI E'LON QILINDI

Yo'llardagi qoidabuzarliklar uchun jarima ballari to'g'risidagi qaror loyihasi e'lion qilinib, muhokamaga qo'yildi. Unga ko'ra, jarima ballari haydovchilarga nisbatan faqat Yo'l harakati xavfsizligi xizmati xodimlari tomonidan rasmiylashtirilgan ma'muriy bayonnomalar asosida hisoblanadi. Shuningdek, mazkur loyihada jarima ballari belgilanadigan qoidabuzarliklarning turlari ham sanab o'tilgan.

YAXSHI SHOGIRD USTOZNING YUZI

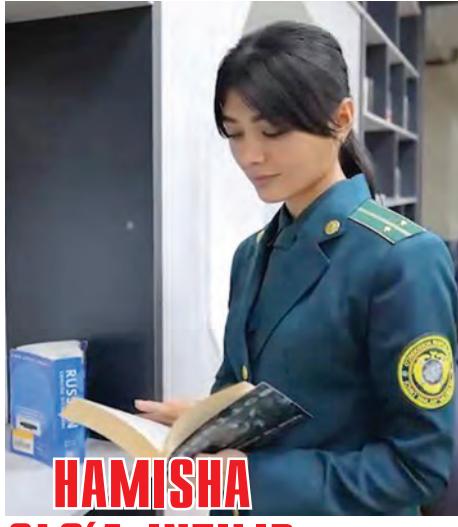

7

USHBU SONDA:

9

HAMISHA
OLG'A INTILIB 21

21

QAROR VA IJRO

«DO'RMANCHA» DA OSOYISHTA VA XAVFSIZ MUHIT YARATILYAPTI

Bag'dod tumanining «Do'rmancha» mahallasi jinoyatchilik salmog'i yuqori bo'lgan, kriminogen vaziyat og'ir hudud sanalardi. O'g'rilik, tan jarohati yetkazish va giyohvandlik bilan bog'liq jinoyatlar tez-tez sodir etilgani bois avvalgi yillarda «qizil» toifaga kiritilgan edi.

Joriy yilning o'tgan davrida vaziyat tubdan ijobji tomonga o'zgardi.

– Uch ming nafarga yaqin aholi istiqomat qiladigan mahallamizda dehqon bozori, kiyim-kechak bozori, mol bozori, shuningdek, yana o'nlab savdo va maishiy xizmat ko'rsatish shoxobchalari joylashgan, – deydi profilaktika katta inspektori, podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov. – Bu yerga tuman aholisi bilan birga, qo'shni Rishton, Oltiariq, Uchko'priq, Buvayda tumanidan ham savdo-sotiq uchun kelishadi.

Ayniqsa, mol bozori juda gavjum bo'lib, jinoyatchilik ham ushu bozorlar hissasiga to'g'ri kelardi. Jinoyatlarning sabablariga ilmiy jihatdan yondashib, uni jilovlashga qaratilgan yo'l xaritasi asosidagi sa'y-harakatlarimiz samarasini o'laroq mahallamiz bugunda «qizil»dan «yashil» toifaga o'tdi.

Katta inspektoring qayd etishicha, birinchi galda mahalla yettiligining ijtimoiy profilaktika tadbirlarini amalga oshirish bo'yicha bilimlарини ошриш мақсадида о'quv seminarlari o'tkazildi.

Huquqbazarlik sodir etgan shaxslarga nisbatan avtomatlashdirilgan tartibda ijtimoiy profilaktika tadbirlarini amalga oshirishga jiddiy e'tibor qaraltila boshlandi.

Aholining huquqiy ongi va madaniyatini yuksaltirish maqsadida voyaga yetmaganlar, xotin-qizlar, tarbiyasi og'ir yoshlar hamda probatsiya hisobida turgan shaxslar bilan targ'ibot tadbirlari o'tkazildi. Muqaddam sudlangan va ma'muriy nazoratdagi shaxslar bo'yicha «xonardonbay» ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

PROFILAKTIKA XIZMATI

MAHALLA «YASHIL» TOIFAGA O'TDI

Urganch shahridagi «Al Xorazmiy» mahallasida huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish, bu yo'nalishda hamkorlikda ishlarni tizimli tashkil etish bo'yicha ishlab chiqilgan «Yo'l xaritasi» asosida kam ta'minlangan, notinch va nizoli oilalar, huquqbazarlik sodir qilishga moyil shaxslar, farzand tarbiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi ota-onalar, uyushmagan yoshlarning ro'yxatlari shakkantirilib, mahalla faollari, davlat idoralarini, jamiyat tashkilotlari vakillari bilan hamkorlikda manzilli profilaktik-tushuntirish ishlari olib borilyapti.

– Hozirda 7 nafar shaxs profilaktik hisobga olingan bo'lib, ularning turmush tarzi doimiy nazorat qilib borilyapti, – deydi shahar IIOFMB 26-huquq-tartibot maskani profilaktika inspektori, mayor Sirojbek Shokirov. – Mahalla faollari bilan hamkorlikda 2 ta notinch, 1 ta ajralish yonasiga kelib qolgan oilda sog'lom muhit yaratildi. 9 nafar fuqaro doimiy hamda vaqtinchalik ish o'rniiga ega bo'ldi.

Shuningdek, turli masalalar bo'yicha murojaat qilgan 22 nafar fuqaroning so'rov va istaklari ijobji hal etildi. Muhimi, profilaktik tadbirlar natijasida jinoyat sodir etilishiغا yo'l qo'yilmadi va mahallamiz «yashil» toifaga kiritildi.

M a h a l l a d a g i i c h k i ko'chalarning kirish-chiqish joylariga, shubbiyyot hamda ta'lim muassasalarini

ga, tadbirkorlik subyektlariga, shuningdek, jamaat joylariga o'rnatilgan

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

naviy xavfsiz yo'lak» tashkil etish bo'yicha ham jadal ish joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Ma'lumot uchun, do'rmanchaliklarning haqiqiy himoyalchisi va maslahatgo'yiga aylangan podpolkovnik Ulug'bek Bektemirov Oltiariq tumanida tug'ilib o'sgan. Ichki ishlарини ташкил этилди, 5 nafar ma'muriy nazoratdagilardan

2 nafarinining ijtimoiy muammo-lari hal etildi, 3 nafari ishga joylashtirildi. Raqamlashtirishga alohida e'tibor qaralilib, bozorlar, savdo do'kon va rastalarga 25 ta kamera o'rnatildi. Ulardan 15 tasi profilaktika katta inspektoring xizmat xonasiga integratsiya qilindi.

Bundan tashqari, mahallalarning asosiy kirish-chiqish joylariga 3 ta yuzni va avtoraqamlarni tanib oluvchi, maktab va muktabgacha ta'lim muassasalarining kirish-chiqish joylariga esa 2 ta kamera o'rnatildi, 5 ta xonardon hamda 4 ta savdo do'kon qo'riqlash xizmati tomonidan texnik qo'riqlovga olindi. Ko'p qavatlari uylarning kirish yo'laklari oldiga 2 ta tashvish tugmasi qo'yildi.

– Hozirda «Namunaviy xavfsiz ko'cha» hamda «Namu-

«Postda-На посту» газетаси ташкил этилганининг 95 йиллиги олдидан

ДИҚКАТ, ТАНЛОВ!

Ўзбекистон Республикаси ИИВ нашри – «Postda-На посту» газетаси 1930 йил 12 майда ташкил этилган эди. Газета жамияти-мизда демократик қадриятларни қарор топтириш, халқимизнинг ҳуқуқий онгини юксалтириш, ички ишлар органларининг фаолиятини, тизимда амалга оширилаётган ислоҳотларни ёритишдек эзгу мақсад йўлида хизмат қилиб келяпти.

Азиз муштариylар! Севимли газетангиз ташкил топганининг 95 йиллиги муносабати билан ИИВ Бирлашган таҳририяти «Postda-На посту» – менинг тақдиримда «Postda-На посту» – оиласвий газетамиз» номли мақолалар танловини ҳамда «Postda-На посту» – оиласвий газетамиз» номли видеороликлар танловини эълон қиласди.

Қатнашувчиларнинг ёши, касби, ижтимоий мавқеи чегараланмаган. Танловга материаллар жорий йилнинг 20 априлига қадар қабул қилинади. Голибларни қимматбаҳо эсдалик совғалари кутмоқда!

Мақолалар танловига «Postda-На посту» газетаси билан боғлиқ қизиқарли воқеаларга асосланган 3-5 варақ ҳажмидаги мақолалар, видеороликлар танловига эса З дақиқагача давом этидиган видеороликлар қабул қилинади.

Мақола ва роликларни [@postda_muloqot](#) телеграм гуруҳимизга жўнатинг.

Қуйида танловга келган илк мақола билан танишинг

Тахминан 1970-йиллар эди. «Постда» газетасини илк маротаба мактаб ёшимда ўқиганман. Куз эди ўшанда. Йўл ёқасида автобус кутиб тургандим, тўғримда қаймоқранг «Жигули» тўхтади. Қарасам, ички ишлар органларида хизмат қиласдиган маҳалладошимиз. У «Чик, шаҳаргами?» деди. Автоуловга ўтиришим билан гапга солди, баҳоларим, отамнинг ишлари билан қизиқди.

Бироз сұхбатлашгач, «Жигули»-нинг олд ойнаси бурчига қистирилган газетани кўрсатганча сўрадим: «Үқисам бўладими?». Ички ишлар органлари ходимларининг фаолиятидан сўзловчи лавҳа ва суратлар билан тўлиб-тошган газетани варагларканман, бир жиноятнинг фош этилишига оид мақола ёътиборимни торти. Воқеа баёни чўпоннинг шамол томирларини очган юлғун остидан инсон суякларини кўриб қолиши билан бошланганди...

Ўқиётганимни тугата олмадим, Тошкентга етиб келгандик. Маҳалладошим истагимни кўзларимдан сезди, шекилли, жилмайганча: «Олавер», деди. Уйга қайтишим билан газетани яна кўлимга олдим...

Табиийки, чўпон даштда учратган инсон танаси қолдиқлари ҳақида ички ишлар органига хабар беради. Воқеа жойига етиб келган соҳа вакиллари сўнгакларнинг аёл кишига тегишли эканини аниқлайди. Мархумнинг сифатли теридан тайёрланган ва унчалик зиён етмаган.

Сумкасидан топилган талабалик билети ҳамда автобус паттаси аёлнинг шахсига аниқлик киритиш учун хизмат қиласди. Маълум бўлишича, 20 йилча илгари ҳудуддаги чекка қишлоқда яшаган талаба йўқолиб қолган. Аммо қизни топишга қаратилган уринишлар самара бермайди. У пойтахтдаги олий ўқув юрти ётоқхонасидан чиқиб, уйига кетган, аммо яшаш жойига етиб бормаганди.

Жиноят қидирав бўлими ходимлари архив ҳужжатларини кўтариш йўли билан автобус паттаси рақами орқали воқеа рўй берган куни талаба чиқсан автобус ҳайдовчисининг кимлигини аниқлашга муваффақ бўлишиади. Бу пайтда у пенсияга

чиқсан, бир қанча набираларнинг бобоси эди.

Уйига кириб борган ички ишлар органлари ходимларини чол: «Сизларни 19 йилдан бери кутаётгандим», деган сўзлар билан қарши олади. Тергов давомида у воқеани борича сўзлаб беради. Маълум бўлишича, ўша куни ҳайдовчи автобусидаги йўловчиларни турли

бошлайди. Соҳа вакиллари ҳайдовчи билан ҳам гаплашишади. Лекин гумон қилинувчи қизни кўрмаганинги билдиради. Қисқаси, жиноят очилмай қолади.

Қилмишларини сўзлаб берган қария виждан азоби юрагини эзib юборганини, кўп бора айбини тан олмоққа чоғлангани, аммо қўркув бундай йўл тутишига монелик қил-

Файрат ҚОДИРОВ,
Жиззах вилояти ИИБ
бошлиғи, генерал-майор.

ЎЗИМИЗНИНГ ГАЗЕТА

манзилларда бирма-бир қолдирган. Бахтга қарши, талаба автобуснинг энг сўнгги бекатида тушиши керак эди.

Қиз билан ёлғиз қолган ҳайдовчининг кўнглига шайтон оралайди. У автоуловни йўлдан бироз четлатиб, юлғунзор бўйида тўхтатади. Жабланувчи унга қаттиқ қаршилик кўрсатган, бироқ

жисмонан бақувват эркак ниятига етмагунча тинчмайди. Жиноятчи чалажон талабани тирик қолдириш хавфли эканлигини, ундан қутулмаса, ёртага борар жойи қамоқхона бўлишини яхши тушунарди.

«Постда» билан илк танишувимиз шундай кечган. Ички ишлар органлари ходимлари сафидан жой олга-

Мазкур нашр тизимдаги янгилик ва ўзгаришлардан, осойишталикни таъминлашни ҳаётининг мазмуни, деб билгувчи илғор хизматдошларимиз жасоратини элга танитадиган энг асосий манбадир. Севимли газетамизнинг соҳа нуфузини ошириш, аҳолининг ички ишлар органлари ходимларига бўлган ишончини мустаҳкамлаш борасидаги ўрни бекиёс.

«Postda - На посту» газетасининг 47 йиллик ўқувчи сифатида яна шуни сезаманки, ИИВ Бирлашган таҳририятининг бугунги жамоаси журналистиканинг тезкорлик, холислик, аниқлик каби мезонларига қатъий амал қилган ҳолда, ҳар бир сўзнинг масъулиятини ҳис этиб, меҳнат қилмоқда. Жумладан, муҳтарам Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигига амалга оширилаётган ислоҳотлар, хусусан, ички ишлар органларида кечётган ўзгаришлар газета саҳифаларида ёрқин ифодасини топмоқда.

Таъкидлаш жоизки, «Postda-На посту» газетаси обуначилари сони ҳамиша юқори бўлган. Ҳатто, онларни ижтимоий тармоқ эгаллаб олган бугунги кунларда ҳам соҳамиз нашри ўз мақомини йўқотмади. Табиийки, бунинг замира-ида таҳририят ходимлари, журналистларнинг маҳорати, асосийи, ИИВ раҳбариятининг газетага бўлган эътибори мужассам. Бу йил 12 майда севимли нашримизнинг 95 йиллиги нишонланаркан, таҳририятнинг ижодий жамоасига улкан муваффақиятлар тилайман.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

BIZ – KORRUPSIYAGA QARSHIMIZ!

Korrupsiya jinoyat turi eramizdan avvalgi davrlarda Vavilon, Hindiston, Eron, Misr kabi mamlakatlarda rivojlanganligi qayd etilgan. Afsuski, bu illatni tag-tugi bilan yo'qotib bo'imaydi. Hatto bugungi eng rivojlangan g'arb va sharq davlatlari ham korrupsiyadan butkul xalos bo'lgan deb ishonch bilan ayta olmaymiz. Ammo jamiyat rivojiga xavf soluvchi korrupsiyaning oldini olish, unga qarshi kurashish dunyodagi barcha davlatlarda hamisha dolzarb bo'lib qolmoqda.

ASR VABOSI

O'rta asrlarda amaldorlarning pora olishi Usmoniyalar xalifaligini ham zaiflashtirib qo'ygan. Chunki xalifa sultanatda turli idoralar faoliyatini o'zi nazorat qilmasdan, bu ishni vaziriga yuklagan. Natijada bu holat amaldorlar tomonidan vazirlarga pora berish amaliyotini shakkantirdi. Mashhur bobokaloni-miz Abu Nasr Forobiy «Fozil odamlar shahri» asarida fuqarolik jamiyatini qurishda to'g'anoq bo'ladigan muammolardan biri korrupsiya

ekanligini ta'kidlagan.

Bugungi kunda korrupsiyaning mansab vakolatini suiste'mol qilish, poraxo'rlik, mahalliychilik, qarindosh-urug'chilik munosabatlari kabi ko'rinishlari jamiyatimizning sog'lom rivojlanishiga, xususan, demokratik yangilanish hamda iqtisodiyotni modernizatsiyalash jarayoniga har jihatdan xalaqit bermoqda. Ommaviy axborot vositalarida deyarli har kuni qaysidir amaldorning pora bilan ushlangan-

ligi to'g'risida xabarlarni ko'rishimiz mumkin. Ammo shunga qaramay ushbu illat jamiyatimiz hayotidan butunlay yo'qolib ketmayapti.

2025-yil 5-mart kuni O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ishtiroyida o'tkazilgan Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha milliy kengashning kengaytirilgan yig'ilishi bo'lib o'tdi. Davlatimiz rahbari «Korrupsiya shunday yovuz illatki, u xalqning davlatga, Konstitutsiya va qonunlarga ishonchiga putur yetkazadi, barqaror rivojlanish va xavfsizlik uchun jiddiy tahdidiga aylanadi», – deya alohida ta'kidladi.

Yig'ilishda vazirliklarning hududiy komplayens xodimlarini bevosita vazirning o'zi ishga qo'yishi, o'ziga siyosiy mas'uliyat olib, butun tizim-dagi korrupsiya uchun shaxsan javob berishi belgilandi.

Yig'ilish keskin tanqidiy ruxda

o'tkazilib, unda prokuratura, ichki ishlar organlari, sudlar faoliyati, korrupsiyaga qarshi kurashish hududiy kengashlarining ishi ham juda sustligi, profilaktika inspektorlari faoliyatiga baho berilmayotganligi kabi kamchiliklar bayon etilib, ularni bartaraf etish yuzasidan aniq chora-tadbirlar belgilandi.

G'aybullo ALIMOV,
O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti dotsenti,
yuridik fanlar nomzodi.

QILMISH – QIDIRMISH

XOMTAMA HIYLAGARGA AYLANAR

Dono xalqning shu kabi ajoyib naqlari bor. Har biri xo'p topib, bilib aytildan maqollardir. Ayni keltirilgan naql ham tama kishini firibgarlik sari yetaklashini uqtirmoqdaki, bu illat yaxshi natijaga olib bormasligiga hayotda ko'p duch kelganmiz. Hiylagar odam pulning bir hidini oldimi, nafsi besh panjasini og'ziga solishga-cha undaydi. Vaholanki, beshala panja solingan og'iz, axiyri, yirtilishi mumkinligini ajdodlarimiz ko'p bor uqtirishgan.

Termiz shahrida yashovchi Ulg'o'zi Safarova ham shunday ko'yga tushdi. U oldin ham bir-ikki kishini aldab, firibgarlik bilan sudlanganiga qaramay, tirikchilik qilish bahonasida yana eski hunarini ishga solishga qaror qiladi.

Pulsizlik tinkasini quritgan ayol halol yo'l bilan ishlashni emas, makr-hiyla ishlatib,

mo'may daromad topishi ni maqsad qiladi. Dastlab u Termiz shahridagi «Termiz Baqtriya» savdo do'koniga kelib, do'kon egasidan bolalar kiyimlarini o'zi ishlaydigan muassasadagi o'qituvchilarga sotib kelishini aytib, yolg'on gaplar bilan kiyimlarni olib ketadi. So'ngra hammasini sotib, pulini o'z

ehtiyojlari uchun ishlatib yuboradi.

Ulg'o'zi bir-ikki marta shunday mayda ish bilan shug'ullangach, endi kattaroq baliqlarni ilintirish payiga tushadi. U universitetda ishlaydigan bir tanishiga temir yo'l vokzalida kattaroq tanishlari borligini, agar biror tanishi ishga kirmoqchi bo'lsa, bemalol gaplashib berishini aytadi. Oradan 2 kun o'tib, tanishining bir hamkasbi – Xolid Mallayev qo'ng'iroq qilib, uni temiryo'lga ishga kirgizib qo'yishini so'raydi. Ulg'o'zi bu qo'ng'iroqdan keyin yangi hiylalar o'ylab topa boshlaydi va X.Mallayevni temiryo'l vokzaliga chiptachi qilib ishga kirgizib qo'yishini aytadi. Lekin buning uchun

«soqqasini» berish kerakligini qistirib, o'zining plastik kartasiga 4 million 800 ming so'm pul mablag'ini tushirtirib oladi. Keyinroq esa 3 million 800 ming so'm pullarni plastik kartasiga tashlatib olib, kamiga X.Mallayevdan 300 AQSH dollari miqdoridagi pullarni ham avrab undiradi.

Soddalik qilgan X.Mallayev uning gaplariga ishonib, aytgan summasini o'ylamay-netmay olib kelib firibgarning qo'liga tutqazaveradi. Lekin oradan qancha vaqt o'tsa hamki, na ishdan, na bir yangilikdan xabar bo'lmagach, X.Mallayev unga qo'ng'iroq qilishni boshlaydi. Ulg'o'zi esa uning qo'ng'iroqlariga javoban, turli bahonalarni o'ylab topib, axiyri, g'oyib bo'лади.

Pullarni o'z ehtiyojlariga istagancha ishlatib bo'lgach, bu hiylasini u X.Mallayevga o'xshagan yana besh kishiga o'tkazadi. Biridan 39 million so'm, biridan 6 million so'm, yana biridan 3 million so'mdan ortiq pul mablag'larini ayyorlik bilan o'zlashtirib olib, shu bo'yi qaytarib bermaydi.

O'rta yo'lda ishga kiraman deganlar aldanib, pullariga kuyib qolaverishadi.

Avvalgi xatolaridan xulosa chiqarmagan Ulg'o'zining firibgarligi oshkor bo'lgach, qonun oldida javob berishiga to'g'ri keldi.

**Feruz ALIBOYEV,
mayor,
Feruza RAHMONQULOVA,
o'z muxbirimiz.
Surxonaryo viloyati.**

KECHA

VA

BUGUN

Namangan viloyati Uchi tumani IIB binosining avvalgi va hozirgi ko'rinishi.

■ Республика Каракалпакстан

ИСТОРИЯ ТРУЖЕНИЦЫ ТЫЛА

Вторая мировая война стала одной из самых разрушительных трагедий в истории человечества. Победа ковалась не только на передовой, но и в тылу. Здесь наравне со взрослыми трудились и дети войны.

Одной из них была жительница Каракалпакстана Раушан Самарканова.

Родилась она в 1930 году в ауле № 5 колхоза «Кизил дехкон» Кунградского района. В те годы коллективизация подходила к концу, жизнь постепенно входила в привычное русло. Однако началась война. Мужчин аула мобилизовали на фронт. Ее отец, Самаркан Науризов, из-за проблем со здоровьем не был призван в армию, но в 1942 году его направили на работу в Челябинск, где он трудился на тракторном заводе, а затем в шахте. Дома остались Раушан, ее мать и младший брат Жаксилик.

— Учились мы в первую смену, а после уроков шли на сельскохозяйственные работы, — вспоминает Раушан Самарканова. — Девиз «Все для фронта, все для победы» звучал в каждом доме. Даже дети чувствовали ответственность за общий результат.

Когда весной местная река выходила из берегов, детей при-

влекали к строительству дамбы.

— Мы вставали в длинную цепочку. В подол пальто нам насыпали лопатой грунт — больше мы просто не смогли бы унести. Нужно было подняться на дамбу и высыпать землю, — рассказывает героиня очерка.

В 1943 году аул оказался в зоне затопления, и жители были вынуждены переселиться. Условия жизни стали еще тяжелее — семья два года ютилась в землянке.

— Помню, как мы жались к маме, когда на потолке появлялись змеи или скорпионы, — говорит она. — Только после возвращения отца и постройки нового дома смогли переселиться в нормальное жилье.

Труд лучших работников отмечался грамотами и ценными подарками — продуктами или отрезом ткани. Раушан Самарканова в юном возрасте несколько раз получала такие награды.

— Однажды во время ночного полива хлопчатника я увидела, что вода не поступает на поле, — вспоминает она. — Решив выяснить причину, пошла вдоль арыка. Вдруг провалилась в трясину и начала погружаться в нее. Сил выбраться не хватало, но, к счастью, люди услышали мои крики и подоспели на помощь. Позже выяснилось, что арык изменил направление из-за норы полевых мышей.

Сейчас даже не знаю, как нам удалось пережить то время. Думаю, вера в справедливость и надежда на лучшее придавали нам силы.

В 1947 году Раушан Самарканова вышла замуж за Кудайбергеном Муминовым. Через год его призвали в армию. Он служил в Кёнигсберге, затем учился в офицерском училище и работал в системе МВД. Впоследствии стал одним из основателей службы пожарной безопасности Каракалпакстана, дослужившись до звания подполковника.

Заслуги Раушан Самаркановой были высоко оценены. Она награждена медалями «За доблестный труд» и «Шухрат».

Супруги вырастили трех детей. Старшая дочь Роза работала в сфере торговли, Жаксибеке посвятила себя дошкольному образованию, а сын Сабит продолжил дело отца, став подполковником.

Сегодня Раушан Самарканова окружена любовью и уважением большой семьи, в которой уже более двадцати внуков и правнуоков. Ее история — свидетельство стойкости и беззаветного труда ради будущих поколений.

**Азамат ПИРНИЯЗОВ,
соб. корр.**

Постановление и его исполнение

■ Андижанская область

Постановлением Президента Республики Узбекистан от 3 января 2025 года предусмотрено критическое обсуждение состояния профилактической работы, проводимой в махаллях.

Совещание, проходившее под председательством прокурора области Муродулло Абдухакимова и начальника УВД полковника Санжара Джабарова, с участием руководителей правоохранительных органов, представителей государственных учреждений, членов «махаллинских семерок», старейшин, было посвящено анализу причин преступлений и мерам по их предупреждению. Акцентировано внимание на резонансном преступлении, совершенном школьником 19 марта в Балыкчинском районе.

В ходе заседания детально рассмотрены факторы, способствовавшие совершению противоправного деяния. Отмечено, что к ответственным лицам, не выполняющим свои обязанности на должном уровне, будут применены меры правового воздействия в установленном порядке.

Кроме того, на встрече подробно обсуждалась проблема кибермошенничества. Участники отметили, что жертвами интернет-преступников часто становятся доверчивые граждане, и выразили обеспокоенность ростом подобных случаев.

■ Сурхандарьинская область

Продолжается изучение хода эффективности системы раннего предупреждения правонарушений. На этот раз рабочая группа посетила Сариасийский район.

Особое внимание уделено махалле Биллур, где сложилась сложная криминогенная обстановка. Члены рабочей группы изучили деятельность «махаллинской семерки», оценили меры, принимаемые в рамках исполнения постановления, дали ответственным лицам конкретные поручения по повышению эффективности работы.

На заседании с участием районного координационного штаба и представителей прокуратуры обсужден ход реализации поставленных задач. Подчеркнуто, что необходимо строго следить за качественным выполнением мероприятий, предусмотренных «Дорожной картой», наладить систематический мониторинг.

AYOL VA JAMIYAT

AZM-U SHIJOAT BILAN

Jamiyatda xotin-qizlarning roli tobora mustahkamlanib bormoqda. Lekin hali-hanuz hoy-u havaslari girdobida o'zlarini ham, atrofidagilarni ham muammoga qo'yayotganlar topiladi. Yoki oilada faqat o'zini haq deb bilib, nizolarga sabab bo'layotganlar ham ko'p.

Chust tumanida ayni paytda xotin-qizlar soni 140 ming nafarga yaqinlashib qoldi. Tuman hokimligi, FHDY bo'limi, otinoyilar, imomlar, mahalla xotin-qizlar faollari, profilaktika inspektorlari bilan hamkorlikda yil boshidan buyon 61 ta nizolashayotgan oilani murosaga keltirdik, 88 nafar tazyiq va zo'ra vonlikka uchragan ayolga himoya orderi berdik. 63 nafar probatsiya hisobida turgan xotin-qizning jamiyatda o'z o'rnnini topish mavqeyini tiklashi uchun yuridik va psixologik

maslahat berib, ularni ishga joylashtirishda, fuqarolik pasportlari olishda, oilalarini tiklash va boshqa masalalarda yordam ko'rsatildi.

Tazyiqqa uchraganlarning aksariyati o'zlari murojaat qilishgan yoki profilaktika inspektorlari tomonidan ham aniqlanganlari bor. Ba'zi holatlarda oilada tazyiqqa uchragan ayolni eri uyiga kiritmay chiqarib yuborgan, u esa ota-ona-

sinikiga borishni xohlamaydi. Ana shunday holatlarda nizo bartaraf etilgunga qadar viloyat reabilitatsiya markaziga yuboriladi. Ushbu markazda ayolga huquqiy-psixologik yordam ko'rsatiladi.

Masalan, M.N. qaynonasi tomonidan ko'p zulm ko'rgan, uni muntazam ravishda haqoratlab kelgan. Ayolning eri ham unga yaxshi munosabatda bo'lmagan.

M.N.ni vaqtincha reabilitatsiya markaziga yubordik. Oиласидагилар билан гаплашиб, қимшіләр оқибаттарини тушунтирганимиздан соңгай айол оиласи бағрига кайтди. Бундай патларда ярасхтирув комиссијаси азотарининг биргаликдаги харакати натија берегутганини етироф этиш жоиз.

Probatsiya hisobida турган xotin-qizlar monomarkazlarda о'qitilib, имтиёзли кредитлар олишга ко'маклассиляпти. Иссикхона, чорвачилик, асаларичилик, тикувчилик ю'налышларда 7 нафар айол о'з фоилиятини босхлашибди. Масалан, N.S.ни тадбиркор билан шартнома қилиб, тикувчилик касбига о'qитишга ўнташтирилди. Битиргач, Чустдаги то'қимачилик корхонасига ишга юланадиган бо'лди.

Фоилиятим давомида ко'плаб оиласларни ярасхтиришга еришиб, опа-сингилларимизга юрдам берегутганимдан мамнунман. Бундай xayrli ishlar doimo kuch-quvvat, shijoat bag'ishlaydi.

**Cho'lonoy ABDURAHMONOVA,
podpolkovnik.**

Namangan viloyati.

PATRUL SHAHAR KEZADI

KO'CHA TASODIFLARGA TO'LA

Patrul-post xizmati bo'linmasi xodimi uchun har bir kun kutilmagan voqealarga boy bo'ladi. Kimdir yordam so'raydi, kimdir to'g'ri yo'ldan adashadi, yana kimdir esa qonunga qarshi boradi...

Bu kecha tungi xizmatga jalb qilingan katta leytenant Otabek Naimov xizmat mashinasida shahar ko'chalari bo'y lab harakatlarnarkan, tevarak-atrofni e'tibor berib kuza-tardi. U Islom Karimov ko'chasida bir guruh yoshlar baland ovozda bahslashayotganini ko'rib qoldi. Hamkasbi safdar Rustam Elmurodov bilan ularning oldiga yugurib borgunicha, ikki yigit mushtlasha ketdi. Otabek tezda ularni ajratib, mojaro sababini so'radi. So'ng jahlg'a erk berish yaxshilikka olib kelmasligini tushuntirdi. Bemahalda maqsadsiz ko'chada yurmaslik lozimligini ta'kidladi. Yoshlar birin-kechin tarqalishdi. Lavhamiz qahramoni esa diqqat bilan ko'chalarni kuzatishda davom etdi.

Shu payt navbatchilik qismidan tezkor ma'lumot oldi. «Janubiy» ko'chasi 5-ko'p qavatlari uyning oldida mast erkak baqir-chaqir qilib qo'shnilarining tinchini buzayotgan ekan. U katta leytenant Otabek Naimov va safdar Rustam Elmurodovni ko'rsa ham tinchlanmadи. Aksincha, xodimlarning qonuniy talabini ba-jarishdan bosh tortib, odamlarning

oromini buzishda davom etdi. Oxiri uni hushyoxxonaga olib borishga to'g'ri keldi.

Tun yarmiga borib, ko'chalarda odamlar siyraklashdi. Mashinalar qatnovi ham keskin kamaydi. Otabek Naimov Navoiy shahrining markazini aylanib yurar ekan, kam yoritilgan ko'chalarda qarosiz qoldirilgan velosipedlar va bolalar aravachalariga birov ko'z olaytirma-sin deya bir-bir nazar tashlardи. Shu zaylda tong ota boshladи. Xodim yana bir kecha osoyishta o'tganiga xursand bo'ldi.

Lavhamiz qahramoni ichki ishlar organlarida xizmat qilayotganiga 5 yildan oshdi. Ayni paytda Navoiy viloyati IIB JXX JTSB PPX batalyoni tumanlararo patrul-post xizmati otryadi komandiri lavozimida faoliyat olib boryapti.

— Har safar biror qiyinchilikka duch kelsam, sohaga kirayotib qilgan qasamyodimni eslayman, ota-onam, ustozlarim va hamkas-blарim ko'z oldimga kelishadi. Xizmat jarayonida jinoyat sodir etishga moyil kimsani niyatidan qaytarsam, ko'ngilsizlikning oldini olsam, el-yur-

timizning osoyishtaligini ta'minlashga hissa qo'shayotganimdan mamnunlik hissini tuyaman, — deydi u.

Katta leytenant Otabek Naimov qo'l ostidagi xodimlari bilan «Tig», «Ogohlik», «Tun», «Oriyat» kabi profilaktik va nazorat tadbirlarida faol ishtirot etib kelmoqda. Xizmatda turfa fe'l-atvorli odamlar bilan mu-

loqotda bo'ladi. Kimdir yaxshi gapni tushunadi. Kimgadir esa talabchanlik qilishga, ba'zan ma'muriy chora ko'rishga to'g'ri keladi. Otryad sardori doimo vaziyatga qarab, eng maqbul yo'lni tanlaydi.

**Mahliyo XOLOVA,
o'z muxbirimiz.**

Navoiy viloyati.

IV TA'LIM MUASSASALARIDA

YAXSHI SHOGIRD USTOZNING YUZI

Yuksak vatanparvarlik va ma'naviy-axloqiy fazilatlarga ega, aqlan va jismonan barkamol yoshlarni tarbiyalash IIV akademik litseylarining asosiy vazifasi hisoblanadi. IIV Buxoro akademik litseyida ham bu borada ijobjiy ishlar amalga oshirilmoqda.

Bugungi kunda mazkur ta'limga muassasasida 373 nafar o'quvchi tahsil olmoqda. O'quv maskanida umumta'lim fanlaridan mahoratlari pedagoglar, maxsus fanlardan esa ichki ishlar organlarida uzoq yillar xizmat qilib, boy tajribaga ega bo'lgan malakali mutaxassislar dars mashg'ulotlarini olib borishmoqda. Shahar va viloyat miqyosida o'tkazilayotgan turli ko'rik-tanlovlari, fan olimpiadalarida o'quvchilarimiz faxrlansa arzigulik yutuqlarga sazovor bo'lishyapti. Saida Annayeva, Sayyora Hojiyeva, Shohmardon Salohiddinov, Mirzohid Jalolovlar bu kabi tanlovlarning faol ishtirokchilari hisoblanadi. Fevral oyida O'tkir Hoshimov romanlari yuzasidan o'tkazilgan kitobxonlik tanlovida Tavakkal Qodirov, Asilbek Salohiddinov, Madina Izatulloyeva,

bosqichlarida yuqori natijalarni egalladi. Radmir Zaripov yengil atletika bo'yicha O'zbekiston terma jamoasi a'zosi hisoblanadi. U respublika championatida g'oliblikni qo'liga kiritib, Osiyo o'yinlariga tayyorlanmoqda.

Joriy yilning 27-fevral – 1-mart kunlari Toshkent shahridagi «Jar» sport-sog'iomlashirish kompleksida IIV akademik litseylari hamda Nukus Temurbeklar maktabi harbiy-akademik litsey o'quvchilar o'rtaida o'tkazilgan «Jangovar tayyorgarlik bo'yicha ko'rgazmali chiqishlar» ko'rik-tanlovida ham akademik litseyimiz jamoasi faxrli uchinchi o'rinni qo'liga kiritdi. Jismoniy tarbiya o'qituvchilar – K. Latipov va F. Islomovalar tomonidan tayyorlangan Jahongir Sayfiyev, Seyxan Jo'rayev, Arzuman Safarov

Dilfuza Karimovalar g'oliblikni qo'liga kiritdi. Nargiza Nekova hamda Madina Izatulloyeva o'zbek tili fani dan respublika fan olimpiadasining viloyat bosqichida sovrinli o'rnlarni egallahdi.

Akademik litseyda amalga oshirilayotgan ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar bilan bir qatorda, o'quvchilarimiz viloyat, respublika, jahon miqyosida o'tkazib kelinayotgan turli sport musobaqalarida ham faol ishtirok etib kelmoqda. Jumladan, 70 nafarga yaqin o'quvchi professional tarzda sport bilan shug'ullanib kelmoqda. Ulardan 6 nafari sport ustasi, 8 nafari sport ustaligiga nomzod, qolgan sportchilar 1 va 2-razryad sohiblaridir. Xususan, Janona Salimova sportning volleyball va yengil atletika turi bo'yicha viloyat va respublika

va Amirbek Bahronov singari faol o'quvchilarimizning jangda himoya va hujum usullarini qo'llash mashqlarini mahorat bilan bajarishi hakamlar tomonidan yaxshi baholandi.

Bunday yutuqlar o'zidan o'zi bo'lmaydi, albatta. Jamoada sog'lom muhit shakllansa, hamjihatlik, ahillik bilan ish ko'rilsa, u yerda hamisha zafar qozoniladi. Bir so'z bilan aytganda, yuqoridaq singari natijalarning qo'liga kiritilishida muhim ahamiyat kasb etadi. Ra'no Xodjayeva, Baxtiyor Hamidov, Dilfuza Zaripova, Sanjar Barnoyev kabi boy tajribaga ega, fidoyi us-tozlarning hissasi katta bo'limoqda.

**Dilorom TOSHEVA,
ona tili va adabiyot o'qituvchisi,
filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori.
Buxoro viloyati.**

BIR TUMAN TARIXI

Kitob tumani yurtimizdagagi iqlimi mo'tadil hududlardan biri. Boisi, tumanni uch tomondan Ziyovuddin va Qo'rg'ontog' (Zarafshon tog' tizmasining davomi) hamda Taxtaqoracha (Hisor tog' tizmasining davomi) tog'lari o'raturadi. Balandligi 4000 metr bo'lgan Katta O'zbekiston trakti, balandligi 1788 metr bo'lgan Taxtaqoracha dovonni respublika janubini shimoliy viloyatlar bilan bog'laydi.

KITOBMI YO KIFTIOB?

Hudud aholisi 287 ming nafardan ortiq. 59 ta mahalla fuqarolarigina yig'ini mavjud. Tuman xo'jaligining asosini dehqonchilik va chorvachilik tashkil qiladi. Shu bilan birga, o'nga yaqin millat vakillari yashaydigan tumanda hunarmandchilik rivojlangan.

Kitob so'zi asli tojik tilidan olin-gan bo'lib, «Kift» – yelka, «ob» – suv, ya'ni ikki yelkadan o'tgan suv degan ma'noni anglatadi. Bu bejiz emas. Negaki, tumanning ikki tomonidan ikki daryo – Qashqadaryo va Oqdaryo oqib o'tadi.

Tuman markazi – Kitob shahri yozma manbalarda XVIII asrning ikkinchi yarmidan boshlab uchraydi. Aytlishicha, shahar baland va mustahkam mudofaa devori bilan o'rab olingen. Uning «Jangallik», «Xo'jaro'shnoyi», «Govxona», «Ravatoq», «Qorapoycha», «Lo'lixona» va «Kunchiqar» deb yuritiladigan 7 ta darvozasi bo'lgan.

Kitob bekligi Buxoro amirligi tarkibiga kirgan. Tuman Buyuk Ipak yo'lida joylashgani sababli har yili yuzlab savdo karvonlari o'tib turgan. Aholining ko'pchiligi hunarmandchilik va savdo bilan mashg'ul bo'lgan. Tarixiy manbalarda XVIII asrning oxiri XIX asrning ikkinchi yarmida Kitob shahrida to'quvchilik, bo'yoqchilik, gilam-

do'zlik, kashtado'zlik, do'ppido'zlik, zargarlik, misgarlik, temirchilik, ko'ncilik, mahsido'zlik, kovushdo'zlik, kulolchilik, duradgorlik, tegirmonchilik, juvozkashlik kabi hunar turlari yaxshi rivojlangani qayd etiladi.

Yer yuzida beshta xalqaro qutb o'rnini monitoring qilishga mo'ljallangan joy bor. Bular AQSHdagi Getesberg va Yukaya, Yaponiyadagi Mitsuzava, Italiyadagi Karlo-forte hamda O'zbekistondagi Kitob kenglik stansiyasidir. 39 gradus 08 daqiqa shimoliy kenglikda joylashgan mazkur obyekt 1929-yilda tashkil etilgan bo'lib, u geografik kengliklarning o'zgarishini tekshirishga ixtisoslashgan.

1957-yili kenglik stansiyasiga «ZTL-180» zenit teleskopi o'rnatilgan. U bilan hatto yil o'Ichovini amalga oshirish mumkin. Ya'ni, bir yulduzni shu bugun kuzatuvdan o'tkazib, aynan kelasi yil yana uni qayta ko'rish uchun oradan o'tgan vaqt yil hisobiga to'g'ri keladi. Umuman, majmua tashkil etilgandan buyon 5 mingdan ortiq yulduzlar va boshqa osmon jismalari o'rganishga erishilgan.

**Sodiq RAHIMOV,
o'z muxbirimiz.
Qashqadaryo viloyati.**

■ Ферганская область

ЦЕНТР В ОБНОВЛЕННОМ ЗДАНИИ

В дни празднования Навруза в Фергане состоялось торжественное открытие обновленного здания Центра административной практики УБДД УВД области. Центр создан с учетом современных требований: здесь оборудованы комфортные рабочие места для сотрудников, созданы необходимые условия для посетителей. Здание оснащено новейшей техникой, что значительно повысит эффективность работы.

В последние годы в системе обеспечения дорожной безопасности реализованы масштабные реформы. Деятельность сотрудников организуется на основе инновационных подходов. Внедряются цифровые технологии, применяются передовые зарубежные практики.

Практические результаты реформ уже оценили жители области. Теперь посетителям не придется тратить время в длинных очередях, как это было раньше. Введение новых штатных единиц позволило повысить качество предоставляемых услуг и сократить время рассмотрения обращений. В Центре оборудованы зоны для подачи

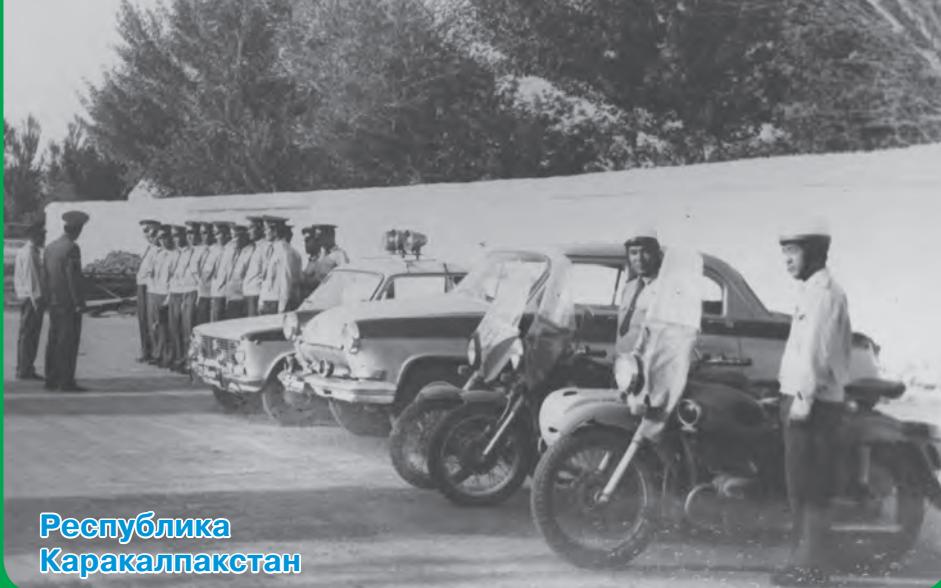
документов и осуществления платежей, что делает процесс максимально удобным.

– Эффективность работы Центра возрастет в разы, – отметил подполковник в отставке Иброхимжон Халиков. – Это еще один шаг к укреплению доверия населения к Службе безопасности дорожного движения.

Открытие Центра стало важным событием, символизирующим не только модернизацию сферы, но и стремление к созданию удобной и прозрачной системы обслуживания граждан.

**Абдувосит СИДИКОВ,
соб. корр.**

ВЧЕРА

Республика Каракалпакстан

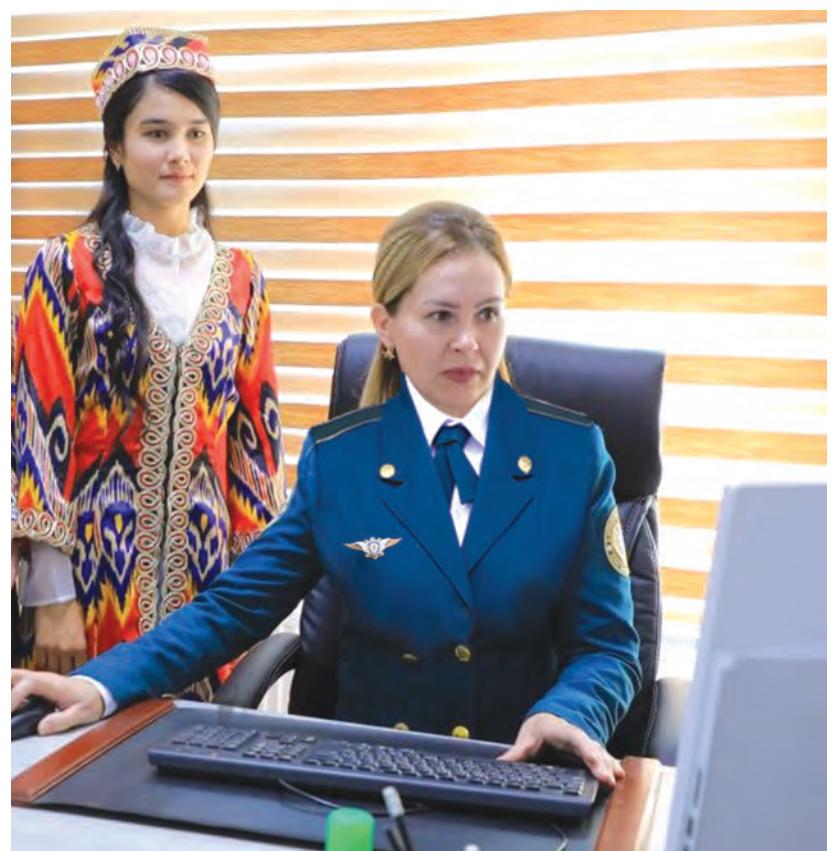
СЕГОДНЯ

Женщины в погонах

РАБОТА, ТРЕБУЮЩАЯ ПУНКТУАЛЬНОСТИ

Начальник канцелярии Управления обеспечения безопасности на транспорте Наманганской области рядовая Татьяна Буваева обрела заслуженное уважение коллег.

Квалифицированный специалист, она отличается трудолюбием, ответственным подходом к порученному делу. В 2006 году окончила Наманганский колледж легкой промышленности и поступила на службу в УВД области. Начав с должности секретаря хозяйственного отдела, на протяжении карьеры занимала ряд ответственных постов.

В 2016 году Т. Буваеву назначили начальником канцелярии Управления обеспечения безопасности на транспорте, где она и поныне добросовестно выполняет возложенные на нее обязанности. Помимо основной работы, она активно помогает молодым коллегам, только начинающим службу в органах внутренних дел.

– Горжусь своей работой и тем, что могу внести вклад в обеспечение безопасности на транспорте. Каждый день приносит новые задачи, которые требуют внимания к деталям, организованности. Видеть результаты своего труда и знать, что твоя работа действительно важна – это большая мотивация, – делится Татьяна Буваева.

**Соб. корр.
Наманганская область.**

YURAGIDA GAVHARI BORLAR

Keng va yorug' xona.
Yigirma chog'l o'quvchi
nimanidir yozish bilan
mashg'ul. Ochiq derazadan
kirgan mayin shamol
pardalarni silkitadi. Sinfda
suv quygandek jumlilik.
Bu manzara qadron
maktabingizni yodga solgan
bo'lsa, ajab emas. Ha, biz
necha yoshda bo'lmaylik, bu
maskan qalbimizga beg'ubor
bolalik xotiralarini solaveradi,
ko'cha-ko'yda o'qituvchimizni
ko'rib qolsak, beixtiyor
yuzimizga tabassum,
dilimizga nur inaveradi.

O'qituvchilikdek mashaqqatli kasbda uzoq yillardan beri xizmat qilib kelayotgan, ko'plab shogirdlarni to'g'ri yo'iga yo'llab, elning olqishini olayotgan ustozlardan biri Toshkent shahridagi 77-ixtisoslashtirilgan «Nurli maskan» maktab-internatining ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi, «Do'stlik» ordeni sohibasi Marg'uba G'ulomovadir.

– Maktab-internat hayotimning bir bo'lagi, umrim mazmunidir, – deydi Marg'uba opa. – Bolaligimdan o'zim shu maskanda tahlis olganman. Qalbi daryo ustozlarim sabab o'qituvchilik kasbiga mehr

qu'yanman. Toshkent davlat pedagogika universitetiga o'qishga kirganimda, bu kasbning mas'uliyatlari vazifa ekanligini angladim. Institutni tamomlab, maktabimizga qaytdim va faoliyatimni shu yerda boshlab, mana, bugungi kunga qadar ishlab kelmoqdaman.

Bir qaraganda, o'qituvchilik kasbida ortiqcha murakkablik yo'q-dek. Tayyor darsliklar, aniq das-turlar, qat'iy belgilangan vaqt...

Ammo hamma gap ana shu birlilikdan rang-baranglik yarata olishda. Marg'uba G'ulomova ta'lif sohasida yillar davomida to'plangan tajribalardan ham kerakli jihatlarini oladi. Bugungi noan'anaviy dars usullaridan keng foydalanadi. Maqsad – o'quvchi uchun saboqning har daqiqasi qiziqarli bo'lsin, har dars tafakkuriga yorug' yozuvlarni yozsin. Toza tuproqqa qadalgan urug' bir kun kelib ko'zni quvontiradigan ho-

sil bergeniday, muallimaning ta'lif bergan shogirdlari ham bugun turli kasb egalari bo'lib, el yukiga yelka tutishmoqda.

Marg'uba G'ulomova o'z ustida izlanishdan, bilimlarini yanada boyitishdan sira charchamaydi. Ko'rish bo'yicha nogironligi bo'lgan shaxslar uchun mo'ljallangan «Bir safda» jurnalida turli mavzularda dolzarb maqolalarini nashr etib turadi.

– Xursand bo'ladiganim, bitiruvchi o'quvchilarimning to'qson foizi sog'iqlomlar qatori, universitetlar va institutlarga kirib bemaol o'qiy olishadi. Bugungi kunda ular orasida doktoranturada o'qiyotgan, Jahon tillari universitetida dars berayotganlari ham bor. Ayting, bu baxtdan sevinmay bo'ladimi, axir?! – deydi qahramonimiz g'ururlanib.

Adabiyotshunos olim Ibrohim G'afurov «Mangu latofat» kitobida «Odamlarning yuragida gavhar bo'ladi», deb yozadi. Marg'uba G'ulomova singari kuyunchak ustozlar o'z o'quvchilar qalbidagi gavharlarni yog'dulantiruvchi billur chiroqlardir, desak, mubolag'a bo'lmaydi.

Adolat FAYZIYEVA,
o'z muxbirimiz.

Toshkent shahri.

Viloyat II Bda Tezkor boshqaruvi markazining yangi binosi foy-dalanishga topshirilishiga bag'ishlangan tantanali marosim bo'lib o'tdi. Unda viloyat hokimi Shavkatjon Abdurazzoqov hamda huquqni muhofaza qiluvchi organlar boshliqlari va boshqa mutasaddi tash-kilotlar rahbarlari ishtiroy etdi.

Markaz so'nggi zamnaviy texnologiyalar asosida jihozlangan. Unga «Xavfsiz shahar» tizimi integratsiya qilinib, 700 tadan ortiq kuzatuv kame-ralari ulangan. Bu, o'z navbatida, huduqlarda jamoat tartibini saqlash, yo'l harakati xavfsizligini ta'minlash, sodir bo'lishi mumkin bo'lgan jinoyatlarning tezkor oldini olish bo'yicha samarali nazorat o'rnatilishini ta'minlaydi.

Namangan viloyati

IIIV huzuridagi Jazoni ijro etish departamentining 2-min-taqaviy muvofiqlashtirish markaziga qarashli Uychi tumanidagi 6-sonli tergov hibsxonasida mahkumlarni mehnat bozorida talab yuqori bo'lgan kasb-hunarlargacha o'rgatish maqsadida issiqxonachilik, parrandachilik va quyonchilik yo'naliishlarida ta'lif berish tizimi tashkil etilgan. Hibsona xodimlari mahkumlarga nazariy va amaliy bilimlar be-rib, ularning kelgusi hayotida mustahkam kasbiy ko'nikmala-nga ega bo'lishiga hissa qo'shishmoqda. Albatta, mazkur tashhabbuslar mahkumlarning jamiyatga ijtimoiy moslashuvini kuchaytirish, ularning yangidan hayot boshlashini qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan. Shuningdek, hibsona tarbiyaviy ishlar guruhi xodimlari tomonidan kitobxonlik tadbirlari o'tkazib kelinmoqda. Xo'jalik xizmatida jazo mudatini o'tayotgan mahkumlarining bo'sh vaqtlarini unumli band qilish maqsadida kitob mutolaasi soatlarida qiziqarli suhbatlar tashkil etilmoqda.

O'z muxbirimiz.

«BIZ KIM, MULKI TURON, AMIRI TURKISTONMIZ!»

(9-aprel – Amir Temur tavallud topgan kun)

Dunyoda millatni millat, elatni elat sifatida tanitgan tarixiy shaxslar sanoqlidir. Ana shunday buyuk insonlardan biri ulug' bobokalonimiz, sohibqiron Amir Temur bo'lib, uning ona Vatanimiz oldidagi beqiyos xizmatlari tafsinga loyiq.

Amir Temur davlatida ichki va fashqi siyosat

Sohibqiron mohir sarkarda, diplomat va yetuk davlat arbobi bo'lganligi bois, milliy yuksalish va insonparvarlik ruhi bilan sug'orilgan ulkan markazlashgan davlat tuzishga muvaffaq bo'ldi. U turk-mo'g'ul an'analariga amal qilgan holda, o'z davlati hududini suyurg'ol (ulus) tariqasida in'om qilish yo'li bilan boshqardi. Ulug' hukmdor Mavarounnahdan tashqaridagi yerlarini to'rt ulusga bo'lib, farzandlariga in'om qiladi. Bu masalaning e'tiborli tomoni shundaki, garchi sohibqiron tomonidan in'om qilingan yerlar ichki mustaqillikka ega bo'lsa-da, lekin amalda batamom markaziy hokimiyatga bo'ysunardi.

Amir Temur davlatining eng ibratli tomoni shunda ediki, sohibqiron kichik bir viloyat doirasida tarbiya topgan bo'lsa-da, davlat mafkurasining boshqaruv tayanchi kuchli hokimiyat ekanligini to'g'ri idrok etdi va davlat, saltanat ishlarni yuzaga chiqarishda kamchilikka yo'l qo'ymaydigan vazirlarni tanlashga harakat qildi. Amir Temur hukmronlik qilgan davrda davlatning markazi ma'muriyati boshida devonbegi, arkbegi va to'rtta vazir turgan. Vazirlar soliqlar yig'ish, meros ishlari, askarlar maoshi va ularni oziq-ovqat bilan ta'minlash, saroy xarajatlari bilan bog'liq ishlarni bajarishgan.

Bu davrda yerga egalikning ba'zi turlari mavjud bo'lib, ular suyurg'ol, vaqf va jamoa yerlari edi. Xususiy yer egalari tarxon unvonini oлган, vaqf yerlari masjid va madrasalarga qarashli yerlar bo'lib, soliq to'lashedan ozod qilingan. Asosiy daromad solig'i – xiroj bo'lib, u olinadigan foydaning uchdan bir qismiga teng bo'lgan. «Temur tuzuklari»da yozilishicha, kimki biron sahroni obod qilsa yoki yer osti suvlarini tortib ola-digan inshoot qursa, yo biron bog' ko'kartrsa, yoxud biron tashlandiq yerni obod qilsa, yerni o'zlashtir-ganligining uchinchi yili qonun doi-rasida xiroj solig'i to'lagan. Bundan tashqari, ushr, mol, suvloq kabi soliq turlari ham mavjud bo'lib, ular yillar davomida amal qilingan tartib-qoi-dalarga muvofiq ravishda yig'ilgan.

Mohir sarkarda chet el davlatlari bilan savdo aloqalarini keng yo'iga qo'ydi. Ushbu davrning shart-sharoitlariga ko'ra, tashqi siyosatda qat'iy, faol harakat qilib, o'z salta-

nati dovrug'ini dunyoga mashhur qildi. Sohibqiron Yildirim Boyazid ustidan g'alaba qozonganidan so'ng Fransiya, Angliya, Genuya va Vizantiya bilan aloqalarni yo'lga qo'yib, savdogarlarni va mol almashishni taklif qildi. Shunday qilib, u Yevropa davlatlari bilan yaqin qo'shnichilik aloqalarini o'rnatish hamda savdo va karvon yo'llarini rivojlantirish niyati borligini ko'rsatib, o'z davlati shuharatini Yevropaga ham tarqata olgan.

Kuch – adolatdadir

Amir Temur davlatida diniy ilmlar va dunyoviy fanlar barqaror rivojlangan. Sohibqiron fan va madaniyat jonkuyari sifatida shuhrat qozongan. Sohibqiron doimo ilm ahli va ulamolar bilan suhbatda bo'lib, qalbi toza kishilarga talpindi. Bu davrda ilmfan, me'morchilik, san'at sohalari o'ta rivojlanib, yuksak ma'naviy boylik darajasiga ko'tarilgan edi. Uning «Kuch – adolatdadir» degan so'zları davlatni boshqarishdagi yuksak qobiliyatidan darak berardi.

Sohibqiron mamlakat obodonchilikiga ham juda katta e'tibor bergan. Uning harakati bilan Samarqanda dunyoning yirik shaharlaridan keltirilgan binokor va me'morlar tomonidan masjidlar, madrasalar, maqbaralar barpo etildi. Hatto g'ariblarga oziq-ovqat beradigan, yo'lovchilar qo'nib o'tadigan maxsus joylar ham qurildi. Shahar atrofi mustahkam devorlar bilan o'ralib, Ohanin, Shayxzoda, Chorsu, Korizgoh, So'zangaron va Feruza kabi nomlar bilan darvozalar barpo qilingan. Temurning qarorgohi sifatida noyob ma'muriy bino Ko'ksaroy va Bo'stonsaroylar ham aynan shu yerda buniyod etilgan. Sohibqiron Samarqand atrofida go'zal bog'lar ham yaratadi. Ona yurti Keshga katta e'tibor bilan qaraydi, Shahrisabzda Oqsaroy me'moriy obidasi, jome' masjid va madrasalar barpo ettiradi.

Sohibqirondag'i ulug' saxovatning yana bir tomoni shunda ediki, u bepoyon dashtlar bilan qamrab olingan Turkiston shahrining obodonchilikiga katta ahamiyat beradi. Jumladan, Xoja Ahmad Yassaviy maqbarasini qurish bilan bu yerda nafaqat obodonchilik, balki ko'chmanchi va o'troq aholi o'rtasidagi munosabatni ham yaxshi yo'iga qo'yishga alohida e'tibor qaratadi.

Amir Temur davrida yangi shaharlar buniyod etilganini, savdo

va hunarmandchilik ham keng rivojlanganligini aytib o'tish lozim. Buxoro, Shahrisabz, Toshkent kabi shaharlar savdo va hunarmandchilik markazlari sifatida rivojlanib boradi. Ayniqa, bu davrda hunarmandchilikning keng rivojlanishi shaharlarda hunarmandchilik mahallalari, savdo rastalari soni ortib borishida muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, savdo yo'llarining tinchligini ham shaxsan uning o'zi nazorat qilib, karvonlarning xavfsizligini ta'minlagani ayni haqiqatdir.

«Temur tuzuklari»ning ahamiyati

«Temur tuzuklari» alohida ahamiyatga ega bo'lib, unda sohibqironning davlat tuzilishi va mamlakatlarini boshqarishi haqidagi qimmatli ma'lumotlar o'r'in oлgan. Undan ko'plab sharq hukmdorlari faoliyatları davomida foydalanib, yuqori baho berishgan.

Tuzuklarning birinchi qismida Amir Temurning yetti yoshidan to vafotiga qadar kechgan hayoti va ijtimoiy-siyosiy faoliyati hamda uning Mavarounnahda markaziy hokimiyatni yo'lga kiritishi, ijtimoiy tarqoqlikka barham berishi hamda markazlashgan davlat tuzishi bayon qilingan. Bundan tashqari, yo'shni mamlakatlar Eron va Afg'onistonni o'z tasarrufiga kiritishi, Oltin O'rda xoni To'xtamishxon ustidan g'alaba qozonishi, Ozarbayjon, Turkiya va Hindistonga qilgan harbiy yurishlari yoritib o'tilgan.

Asarning ikkinchi qismi esa sohibqironning nomidan aytilgan va uning toj-u taxt vorislari atalgan o'ziga xos vasiyat va pand-u nasihatlaridan iborat. Unda davlatni idora qilishda kimgarga tayanish, toj-u taxt egalari hamda vazir va qo'shin boshliqlarining burch va vazifala-

ri, amirlar va boshqa mansabdolarning toj-u taxt oldida ko'rsatgan alohida xizmatlarini taqdirlash tartibi to'g'risida fikr yuritilgan.

Amir Temur ulug' saltanat barpo etgan, davlatning ichki siyosati – harbiy san'atni zamон talabi asosida tobora takomillashtirib borgan. Mo'g'ul istilosi asoratlarini bartaraf etishga erishgan. Xo'jalikni oyoqqa turg'azishga muvaffaq bo'lgan. Shuningdek, savdo-soti, hunarmandchilikni rivojlantirgan. Aholi manfaatlarini himoya qilgan, ilm-fan, madaniyat, me'morchilikni tubdan taraqqiy ettirgan. Obodonlashtirish ishlarni keng ko'lamda olib borgan.

Istiqlol haqiqati

Sobiq ittifoq mafkurasi sohibqiron faoliyatiga salbiy munosabatda bo'lib, o'sha davr adabiyotlarida qoralab kelindi. Lekin taqiqlarga qaramasdan, ayrim ilmiy asarlarda Temur haqida to'g'ri fikrlar ham bildirildi. Bu jihatdan 1968-yili akademik Ibrohim Mo'minovning «Amir Temurning O'rta Osiyo tarixida tutgan o'rni va roli» risolasining nashr etilishi muhim voqeа bo'ldi. Mazkur risola sohibqiron shaxsiga bir yoqlama qarashlarga chek qo'yish maqsadida yozilgan ilmiy asar edi. Ammo bu asar qattiq tanqidga uchradi.

O'zbekistonning istiqlolni qo'iga kiritishi tariximizga to'g'ri munosabatda bo'lish imkonini yaratdi. Shu bois so'nggi yillarda Amir Temur va uning davrini o'rganishga bag'ishlangan qator manbalar va kitoblar nashr qilindi. Ayniqa, Bo'riboy Ahmedovning Amir Temur haqidagi katta roman-xronikasi yuqorida fikrimizning tasdig'idir. 1996-yil yurtimizda «Amir Temur yili» deb e'lon qilinishi va bu sananing dunyo miyosida keng nishonlanishi sohibqiron nomi oqlanib, uning buyuk xizmatlari e'tirof etilganligining yorqin dalilidir. Ulug' vatandoshimizga atab O'zbekistonning 3 ta shahrida sohibqironning haykali o'rnatildi. Hatto Yevropaning ko'plab davlatlari qatorni, Fransiyada ham Amir Temurni o'z xaloskorli sifatida qadrlab, unga oltin suvi yuritilgan haykalcha o'rnatilgani uning shaxsiga bildirilgan hurmat-e'tiborning namunasidir.

**Mixli SAFAROV,
o'z muxbirimiz.**

TUN-U KUN BEDOR «KUZATUVCHI»LAR

Shirin – Tojikiston bilan chegaradosh ko'p millatli shahar. Yigirma mingga yaqin aholi istiqomat qilayotgan shaharda 3 ta yirik elektr energiya stansiyasi faoliyat ko'rsatadi. To'rtinchisi jadallik bilan bунyod qilinmoqda. Shu munosabat bilan xitoy, hind, koreys va arab millatiga mansub quruvchilar bu yerdan vaqtinchalik qo'nim topgan. Shaharning to'liq videokuzatuv vositalari bilan qamrab olingani bo'lsa kerak, shaharda ikki yildirki, vaziyat baror.

2019-yilda boshlangan raqamlashtirishga qariyb bir necha milliard so'm miqdorida mablag' sarflandi. Avvaliga ichki ko'chalar, mahallalar to'liq kameralashtirildi. Mirzo Ulug'bek nomli mahallaga yigirmadan ortiq videokuzatuv kameralari o'rnatildi. «Do'stlik» va Amir Temur nomli mahallalardagi ko'p qavatlari uylarning barchasi texnik kuzatuvga olindi. Bundan norozi bo'lganlar ham topildi. Lekin o'g'rilik, bezorlik kabi

bir necha huquqbazarliklar tezda fosh etilgach, bu naqadar foydali ekanini ko'pchilik tushundi.

Keyingi bosqichda «Farhod», «Nurobod» kabi aholi to'liq yashaydigan mahallalarda videokuzatuv vositalari o'rnatish loyihasi amalga oshirildi. Birgina «Nurobod» mahallasiga avtonom faoliyat yuritadigan yigirmadan ortiq videokameralar o'rnatildi.

– Mahallada mavjud videokuzatuv tizimi alohida lokal

tarmoqqa ega bo'lib, internet bo'Imaganda ham faoliyat ko'rsatadi, – deydi shahar IIB boshlig'ining o'rnbosari, mayor Ixtiyor Xatamov. – Shuningdek, HD formatda tungi ko'rish tizimiga ega. Ular kelgusida yuzdan tanish texnologiyasini ham qo'llay oladi.

Shirin shahrining Toshkent viloyati, Boyovut va Xovos tumanlariga tutash yo'llari ham kameralashtirilgan. Natijada avtomobillar oqimi to'liq nazoratga olindi. E'tiborlisi, mahalla ko'chalariga va yo'llarga o'rnatilgan nazorat-kuzatuv vositalari nafaqat mahalla profilaktika inspektori, balki shahar IIBdagi situatsion markazga ham ulangan. Masalan, Xovos tumanida yashovchi 2 nafr shaxs Shirin shahrida

=газета.uz

giyohvandlik vositalarini so'tish bilan shug'ullanayotgani to'g'risida tezkor xabar olinadi. Bu boroda videokameralar yordamida bir qancha vaqt o'rganishlar olib boriladi. Ku-zatishlardan so'ng qing'ir ni-

yatli shaxslar ashyoviy dalillar bilan qo'lga olinadi. Ularning xatti-harakati videoyozuvlardan orqali isbotlanadi.

Abdurahmon MUSTAFOQULOV,
o'z muxbirimiz.

Sirdaryo viloyati.

VATAN ICHRA VATAN

Yaqinda poytaxtimizning Yangi hayot tumanida IIV Qorovul qo'shinarining 73 nafr harbiy xizmatchilari uchun uzoq muddatli imtiyozilgan kredit asosida qurib bitkazilgan yangi ko'p qavatlari uylarni tantanali topshirish marosimi bo'lib o'tdi.

Tadbirga kelgan mehmonlar ham yangi uylardagi shart-sharoitlar bilan yaqindan tanishib, xonodon sohiblari bilan dildan suhabat qurishdi.

– Tizimdagagi 23 yillik xizmat faoliyatim va uy-joyga bo'lgan ehtiyojimga bo'lgan e'tibor tufayli barcha imkonni-

yatlarga ega 2-xonali xonodon sohibiga aylandim, – deydi 7534-harbiy qism IIV Markaziy bazani qo'riqlash batalyonini komandiri o'rnbosari, podpolkovnik Muzaffar Hayitov. – Ko'p yillar ijara yashab yurdik. Hukumatimiz va vazirlik rahbariyatidan behad minnatdorman. Endi oilam bilan o'z uyimda bamaylixotir, hadiksiz yashayman. Farzandlarimning quvonchi cheksiz.

Vadim TO'XTAYEV,
oddiy askar.

DALLOLNING BOZORI CHOPMADI

Inson hayotda o'ziga yarasha orzu-havas bilan yashaydi. Orzular ro'yobi uchun yelib-yuguradi, mehnat qiladi. Ammo, oramizda shunday kimsalar ham borki, ular halol mehnat qilish o'rniiga odamlarning soddaligidan foydalanib, o'zgalarning mol-mulkiga ega chiqishni afzal bilishadi.

To'rtko'l tumanida yashovchi Ortig Sulaymanov (ism-sharifi o'zgartirildi) avtomashina oldi-sotdisi bilan shug'ullanib, dallollik qilib kelardi. Topgan pullarini esa maishatga sarlardi. Shuning uchunmi, topish-tutishida unchalik baraka bo'limadi.

Kunlardan birida shu tumanda yashovchi M.Qodirov «Cobalt» avtomashinasini so'tish niyatida ekanligini eshitib uning yashash manziliga keladi. Avtomashinani obdon ko'zdan kechirganidan so'ng savdolashishga tushadi. Xullas, savdo 180 mln so'mga to'xtab, shu paytning o'zida 10 mln so'm garov puli berishini, qolganini ma'lum muddat ichida yetkazishini aytadi.

Haqiqatan ham, aytilgan muddatta Ortig M. Qodirovning uyiga pul ko'tarib keladi. Lekin uning miqdori kelishilgan summadan 60 mln so'm kam edi. Bu holatni u hozir ishlari yurishmay qolgani bilan bog'lab, yaqin kunlar ichida qarzdan to'liq qutulib ketishini aytib, va'dani quyuq qiladi. Ammo oradan qancha vaqt o'tmasin, na undan, na puldan darak bo'ladi...

Bu paytda u ikkinchi bir fuqaroning pullarini qo'lga kiritish ilinjida yurgandi. Fuqaro G. Kulebayev 2 ta «Tracker-2» avtomashinasini so'tish harakatida ekanligidan xabar topib, agar xohlasa ulovlarning har

birini 270 mln so'mdan sotib berishini aytadi. G.Kulebayev aynan ko'nglidagi taklif bo'lgani bois rozilik bildirib, avtomashinalarni berib yuboradi.

Oradan bir necha kun o'tib O.Sulaymanov G.Kulebayevga faqat 200 mln so'm pul olib kelib, qolganini yaqin vaqt ichida keltirishini, hattoki kechikkan vaqt uchun foiz to'lashi haqida ishontirishga urinadi. Mashinalar egasi ustomon dallolning bu gaplariga ishonadi, biroq...

Oldingi holatdagidek, oradan qancha vaqt o'tmasin, O.Sulaymanovdan darak bo'lmaydi. Qilin-gan qo'ng'irolar javobsiz qoladi, keyinchalik uning telefon raqamiga umuman tushib bo'lmaydi. Ilojsiz qolgan G.Kulebayev holat yuzasidan ichki ishlar organiga murojaat qilishga qaror qiladi. Tergovga qadar olib borilgan surishtiruv ishlari davomida «qahramon»imiz shu tarzda yana bir necha fuqarolarni aldbab kelayotgani ma'lum bo'ladi.

To'plangan dalillarga ko'ra, unga nisbatan jinoyat ishi qo'zg'atilib, o'tkazilgan sud majlisida keltirilgan zararlarni qoplash bilan birga qamoq jazosi tayinlanadi.

Azamat PIRNIYAZOV,
o'z muxbirimiz.
Qoraqalpog'iston Respublikasi.

Урок духовности и просвещения

«МЫ – ВЛАДЫКА ТУРАНА, АМИР ТУРКЕСТАНА!»

(9 апреля – день рождения Амира Темура)

Эпоха Амира Темура – одна из самых ярких страниц летописи узбекской государственности. Мудрый правитель, выдающийся полководец, основатель империи, он оставил неизгладимый след в истории.

Амир Темур родился 9 апреля 1336 года в селении Хужа Илгор, недалеко от Кеша (современный Шахрисабз). Его отец, Мухаммад Тарагай, происходил из знатного рода барласов.

С ранних лет Темур проявлял интерес к военному делу, любил состязания и охоту. Он искусно владел копьем и луком. С десяти лет наставники готовили его к воинской службе.

В зрелом возрасте, видя постоянные междуусобицы, раздирающие страну, Темур всерьез занялся политикой. Он участвовал в управлении государством, завоевывая авторитет среди улемов и военачальников. В 1370 году на курултае в Балхе его провозглашают правителем Мавераннахра. Поскольку Темур не был прямым наследником престола, он принимает титул амира.

Полный энергии и замыслов молодой правитель положил в основу своей политики глубоко нравственный принцип «Сила – в справедливости».

Темур глубоко осознавал масштабность задач, которые ставила перед ним судьба. Он понимал, что прежде всего необходимо поднять с колен народ Мавераннахра, возродить его дух, объединить разрозненные земли. Только так можно направить потенциал людей на созидательные дела.

Столицей своего государства Темур объявил Самарканд. Здесь он начал строительство оборонительных стен, цитадели и дворца.

Подчинив земли между Амударьей и Сырдарьей, а также Фергану и Шашский вилоят, Амир Темур продолжил свои победоносные походы. Он создал

централизованное государство от Инда и Ганга до Сырдарьи и Зарафшана, от Тянь-Шаня до Босфора. За годы правления (1370–1405) установил торгово-дипломатические связи с ведущими европейскими государствами, такими как Франция, Англия и Кастилия. О том, что двор Темура вел дипломатическую переписку со странами Запада, собрано немало письменных сведений, хранящихся в архивах и библиотеках Венеции, Испании, Франции, Англии, Турции.

Величие Сахибирана заключается в выполнении исторической миссии: объединение территории в могущественное государство, разгром монгольского хана Тохтамыша (после чего Золотая

духовной культуры. Развивались наука, литература, градостроительство, что стало основой для Восточного Ренессанса и способствовало обогащению мировой культуры. Как покровитель науки и культуры Темур почитал ученых, историков, литераторов, считал их достойными людьми. Об этом свидетельствует современник Сахибирана Хафизи Абру, который отмечает, что правитель ценил всякое знание, приносящее пользу.

Во времена Амира Темура Мавераннахр стал центром Ближнего и Среднего Востока, а древ-

Орда уже никогда не смогла восстановить былую мощь).

В государстве Амира Темура достигли расцвета все сферы

он несколько раз освобождал их от различных налогов. Твердо контролировал соблюдение справедливости, жестко карал тех, кто безосновательно поднимал цены на товары. Испанский посол Руи Гонсалес де Клавихо писал: «В Самарканде законы незыблемы, господин (Амир Темур) не позволяет, чтобы кто-либо применял насилие по отношению к другому человеку или обижал его».

В наследство потомкам Сахибиран оставил не только огромную державу, но и руководство к действию – «Уложения Темура». Это сочинение историко-правового характера, состоящее из двух частей. В первой части излагается автобиография Амира Темура с семилетнего возраста. Вторая часть – «Тузукат» – содержит наставления по устройству государства и армии, изложение обязанностей правителей и должностных лиц.

В «Уложениях» сформулированы правила поведения подданных, основанные на понятиях верности и преданности. Зафиксирована структура судебной системы, закреплены обязанности и права воинов, граждан. Значимость данного труда в том, что в нем идет речь о нерушимости закона.

Великие дела Амира Темура служат духовным ориентиром для нас. Осмысление наследия Сахибирана способствует развитию чувства гордости за родную историю, укрепляет национальное самосознание.

**Радик ТУМПАРОВ,
соб. корр.**

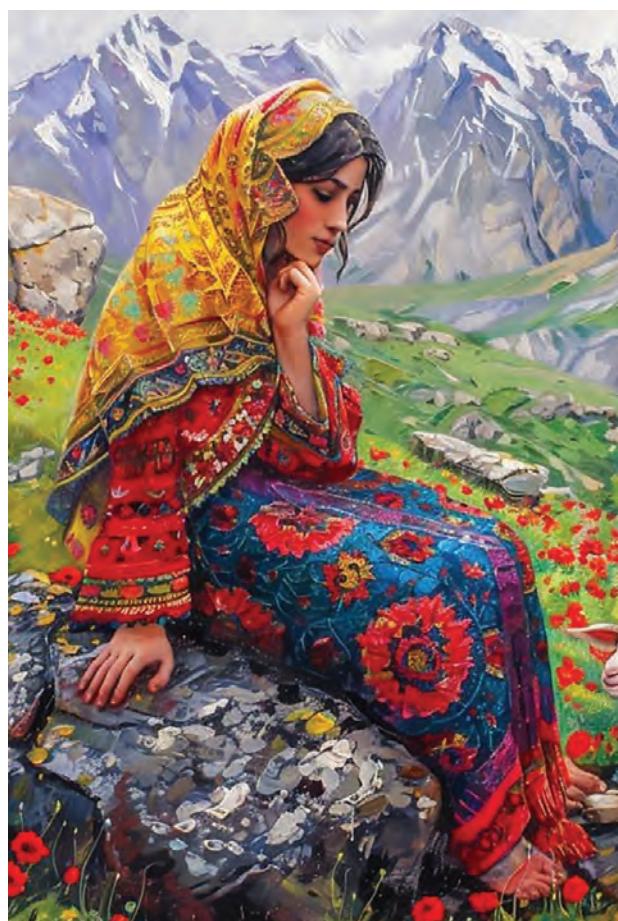
ҲАЙРАТДАН ЯРАЛГАН ҲАЙКАЛ

Ҳар бир ижод намунаси – у бадиий асар ёки мўйқалам меваси, кинокартина ёхуд қўшиқ, спектакль ё мусиқий асар бўлсин, бундан қатъи назар, ўз тарихига эгадир. Албатта, зукко ўқувчи ё томошабин асар мазмунидан келиб чиқиб, унинг яратилиш тарихини тасаввур қилиши мумкин. Бироқ унинг ҳақиқий тарихини англаб етгандан кейингина асар қийматига тўлиқ баҳо берга олади.

Масалан, Ўзбекистон Қаҳрамони, ҳалқ шоири Абдулла Ориповнинг «Аёл» шеърини олайлик. Унинг ёзилганига 60 йил тўлди. Шу давр мобайнида мазкур асарни миллионлаб шеърият ихлосмандлари ўқиган ва ёд олган. Ишончим комилки, бу шеърни сиз ҳам ўқиган-сиз, эҳтимол, ёд ҳам олгандирсиз. Лекин нега шоир лирик қаҳрамон «үн тўққиз ёшида бева қолди» деб айтапти. Аёл йигирма ёки йигирма беш, ҳатто ўттиз ёки ундан ҳам катта ёшда бўлиши мумкин эди-ку! Ёки шеърнинг «Қуриган кўксида ёлғиз беланчак» сатридаги «ёлғиз беланчак» тафсилотига эътибор қарат-ганмисиз?

Йигитлар мактубин битганда қондан, Келинлар фироқдан чекканда ёху, Унинг ҳам паноҳи қайтмади жангдан, Ўн тўққиз ёшида бева қолди у.

Севгидан етиму умрдан яrim, Қуриган кўксида ёлғиз беланчак. Абадий фироқни, ҳайҳот дўстларим, Абадий висол деб билди келинчак.

Абдулла Орипов айтганидек, «яқинроқ келинг», азиз ўқувчи. Ҳозир биргаликда шоир ижодида ҳам, 60-йиллар адабиётида ҳам воқелик бўлган «Аёл» шеърининг яратилиш тарихига назар соламиз. Шунда, шубҳа йўқки, сиз шоирнинг болалик ҳайратлари ва тахайюл меваси бўлган бу гўзал шеърнинг ҳақиқий қийматини хис қиласиз.

Маълумотларга қараганда, Абдулла Ориповнинг Шермуҳаммад исмли амакиси бўлган. У ҳам эл бошига иш тушганда, этик билан сув кечган минглаб ўзбек йигитлари қатори, инсоният бошига кулфатлар ёғдирган фашизм балосига қарши жангга отланади. Надоматлар бўлсинки, унга серкүёш юртини яна кўриш насиб этмайди. Қонли жангларнинг бирида қаҳрамонларча ҳалок бўлган йигитнинг үн тўққиз ёшли турмуш ўртоғи Ойбуви бевалик мақомини олади. Ёлғиз қизалоги Раҳимани бағрига босганча тунлари унсиз мунг чекади...

Орадан 5–6 йил ўтгач, уруш асоратлари бироз чекинади. Одамлар яна жўшқин ҳаёт бағрига қайтишади. Шундай кунларнинг бирида Ориф бобо келинини ёнига чақириб, Шермуҳаммад энди қайтиб келмаслигини, унинг ҳаёти эса ҳали олдинда эканлигини, яна турмуш қуриб, униб-ўсиши мумкинлигини айтиб, рози-ризолик билдиради. Бироқ Ойбуви турмуш ўртоғига ваъда берганини, унга бўлган садоқати зоҳир эканини, ўз паноҳи деб билган инсонни умрбод кутиб яшашини айтади.

Тақдирнинг шевасини кўрингки, вафодор келинчак ёш умри ҳазон бўлаётганини англаб етса-да, ўзи учун тирик деб билган инсонни умр бўйи кутиб шу хонадонда яшайди. Үн тўққиз ёшли бева келинчакнинг сўнгсиз садоқатига гувоҳ бўлиб улғайган Абдулла Орипов эса йигирма йиллардан сўнг вафодор келинойиси тимсолида севгисига содик қолган барча аёлларга қасида сифатида «Аёл» шеърини ёзади.

Хуллас, юқоридаги маълумотлар билан бойиган фикратингизни ишга солиб, шеърни бошқатдан ўқисангиз, унинг биринчи бандидаги «үн тўққиз ёш» тафсилоти ва иккинчи банддаги «ёлғиз беланчак» тафсилоти қандай маъно ташиганини билиб оласиз.

Темир ҚУРБОН,
филология фанлари номзоди.

*Faqat foydasi tegadigan ilmni olish kerak,
foydasiz fazilatdan qochmoq va faqat zarur
narsaga quloq ochmoq lozim.*

Abdurahmon JOMIY.

АЁЛ

Йигитлар мактубин битганда қондан, Келинлар фироқдан чекканда ёху, Унинг ҳам паноҳи қайтмади жангдан, Ўн тўққиз ёшида бева қолди у.

Севгидан етиму умрдан яrim, Қуриган кўксида ёлғиз беланчак. Абадий фироқни, ҳайҳот, дўстларим, Абадий висол деб билди келинчак.

Қақраган лабларда оловли нафас, Кечалар кечмишин айлади кўмир. Паришон соchlари ёр кўкси эмас, Муздайин болишда қолди бир умр.

Йиллар ҳам ўтдилар, ҳамон у ёлғиз, Мунгайиб термулар ботгувчи кунга. Эй номард табиат, борми сенда ҳис, Қайтадан баҳт берсанг бўлмасми унга?!

Наҳот ишқ қисмати бунча бераҳм, Бунчалар буюксан вафо шеваси. Сенгадир ҳурматим, сенга шарафим, Қаҳрамон жангчининг содик беваси.

Сиз-чи эй, садоқат сатридан нолиб, Надомат комида қолганлар, айтинг. Ўзини минг битта бозордан олиб, Минг битта бозорга солганлар, айтинг.

Шу чўлпон кўзларнинг буюк ҳурмати, Шу ақиқ лабларнинг рост сўзи дея, Сўйланг-чи, вафонинг надир қиммати, Сиз ҳам кутганимисиз бирор сония?!

Баъзида тирноқлар безаги учун Саҳардан шомгача қилурсиз тоқат. Бироқ ёрингизни кутгали нечун Топилмас тирноқча сабру қаноат.

Назокат пайтимас, яқинроқ келинг, Буюк зот қошида айлангиз салом. Шу содик бевага саждалар қилинг, Шу содик бевага айланг эҳтиром.

Ҳатто зеб-зийнатни юлқиб зиёда, Ҳайкал ҳам қўйингиз бамисли хаёл. Шундайлар бўлмаса агар дунёда, Бу қадар муҳтарам бўлмасди аёл.

1965 йил.

МУЛОҲАЗА

ГАП-СҮЗЛАР ХАҚИДА ГАП-СҮЗ

Кўпчилик гап-сўзни салбий маъно беради, деб тушунишади. Чунки қонунга хилоф бўлган ишлар, элда йўқ бўлган қиликларнинг одамлар гап-сўз қилишади.

«Хей, бегуноҳ одамни мунча гап-сўз қиласан, сал тилингни тийсанг-чи», – дейди инсофли одамлар. «Болам, бу ишингни кўй. Одамни гап-сўзга қолдирма!», дейди баъзи ота-оналар. «Вой, сен бола, мени роса гап-сўзга қолдирб, шарманда қилдинг-а», деб нолийди айримлар.

Бундай айтишувлар, баҳс ва тортишувлар кўпчилигимизнинг қулоғимизга чалинаётгани сир эмас. Шунинг учун кечаги ва бугунги гап-сўзлар ҳақида фикр юритмоқчимиз.

– Болам, уйда гап-сўз бўлса, кўчада гап-сўз бўлмайсан, – дер эди раҳматли отам. – Бирон иш қилмоқчи бўлсанг, аввал уйдагилар билан кенгаш, маслаҳат қил. Одам ишининг битишини эмас, унинг натижасини кўпроқ ўйлаши керак. Охири нима билан тугайди. Яхши деб қилинаётган ишларнинг ҳаммасиям яхши бўлавермайди. Фаҳм-фаросатли одамларнинг ишигина охири яхшилик билан тугайди. Ўйи калта, иши чала одамларнинг кўпи бир иш қиласан, дейди-ю, лекин охирида мулзам бўлиб, уятга қолади.

Дарҳақиқат, бундан 30–40 йил олдинлари эл орасида гап-сўзга қолиш катта уят, шармандали иш саналарди. Аммо кейинги пайтда гап-сўзлар ўз кучини йўқотгандек, назаримда. Айниқса, ижтимоий тармоқларда «Одамларнинг гап-сўзларига парво қилманг. Билганингизни қилинг, ўз йўлингиздан қайтманг. Одамлар гапираверади, сиз билган ишингизни қиласан, ноғорангизни чалаверинг», деган даъватлар тез-тез учраяпти. Анча-мунча обуначиси бўлган блогерлар: «Сиз дўстларингизни ортда қолдирб кетинг, улар сизнинг чангингизда қолиб кетсин. Сиз ҳақингизда нима деса деяверишисин, сиз эса сираим

парво қилманг, ҳатто пинагинизни ҳам бузманг, фақат олға», дейишаётганига гувоҳ бўламиз.

Майли, агар бошқаларни чангида қолдирб кетаётган шоввоз яхши ишлари билан визиллаб учиб олдинда кетаётган бўлса, омадини берсин. Аммо ножўя, охири, натижаси пухта ўйланмаган ишлари билан ўзича олдин-да бораётган бўлса-чи?

Мабодо бундайлар салгина элга танилиб қолган санъаткор ёки спорт соҳаси вакилларидан бўлса, урди худо, деяверинг. Чунки сир эмас, бундан 10 йиллар олдин яримялангоч ҳолида қўшиқ куйладиган ашулачи, қўшиқчилар анча-мунча эди. Ва улар маданият соҳасининг илфор вакиллари саналарди. Ҳозир, уларнинг «жилови тортилди» ва саҳна маданияти анча-мунча эпақага келиб қолди.

Мана шундай хонанда ва қўшиқчилар халқ орасида гап-сўз бўлмади, дейисизми? Шарқона миллий урф-одатларимизга зид бўлган ҳаракатлари учун улар халқ орасида ўзларига нисбатан муҳаббат эмас, нафрат уйғотгани бор гап-ку.

Бугун эса бу борада телесериалчиларимиз байроқдор. Улоқни олиб, манзил сари ортига қарамай чопишмоқда. Аммо бу манзилнинг ёшларни беҳаёлик, уятсизлик ва безбетлик сари олиб борувчи ҳалокат манзили эканини англамаяпти шекилли, қанча одамлар инсофа чақиришани билан, пинагиниям бузмай ишини қилишмоқда. Аммо кенг жамоатчиликнинг фикри, дунёқарashi хусусий ва шахсий, холос.

Мана шундай шахсий ва хусусий фикри бор, дунёқарashi кенг, миллий гурури билан ориятни, уятни биладиган, «оммавий маданият»ни ажратадиган теран фикрли кишилар тарбиясизлик ва ахлоқсизликни тарғиб қилаётган бундай кино ва киночиларни гап-сўз қилишмоқда. Уларни тўғри йўлдан юришга чақирмоқда. Демак, гап-сўз одам-

ни тартибга чорлайди. Қилаётган нотўғри ишидан қайтаради.

Биз бирорнинг камчилик ва хатосини айтишни фийбатга йўямиз. Аммо бу гап-сўзлар юзига айтилмоқда, кимгadir пичирлаб, пинҳона айтилмаяпти. Шунинг учун бундай гап-сўзлар фийбатга кирмайди. Бир болага етти қўшни ота-она, деган гап ҳам аслида шу. Маҳалладош қўшнилар маҳалла боласининг ножўя хатти-ҳаракатини ота-онасига келиб айтади. Ота-она эса бундан хуласа чиқариб, боласини номаъкул ишидан қайтаради. Агар қайтармаса, кейин гап-сўз бўлишини билади.

Файласуф Конфуций таъбири билан айтганда, инсон инсонга устоз. Бири қилаётган яхши ишлари билан, бошқаси эса ёмон ишлари билан. Динимизда эса инсонлар бир-бира га кўзгу, дейилади. Кўзгуда эса ҳар кимнинг яхши-ёмон иши аниқ-тиник кўриниб туради.

Яқинда таникли адабиётшунос олим, ёзувчи ва таржимон Иброҳим Фоғуров «Бугун жамиятимизда қилаётган эзгу ва хайрли ишлари, яхши амаллари билан ёшларга намуна бўладиган, келажак авлодни орқасидан эргаштира оладиган кишилар кўринмаяпти», деган ўринли фикри айтди.

Дарҳақиқат, бундан ярим аср олдинги болалар, ёшлар адабиётчиларга, яни ёзувчиларга, олимларга кўпроқ ҳавас қилишар ва уларга эргашарди. Ва бундай ўз ортидан эргаштира оладиган кишилар бор ҳам эди. Улар ортидан бориб муваффақиятга эришганлари ҳам кўп эди.

Аммо бугун-чи. Бугунги ёшлар кимга, кимларга эргашяпти? Гап-сўзларга парво қилмай, пинагини бузмай, олдинга чоп деяётганларгами? Улар ёшларни қаёқча юргар, дейишимоқда. Манзил аниқми? Сиз бунга нима дейисиз?

Шуҳрат РЎЗИЕВ,
ўз мухбиримиз.

БИЛИМИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ

1. Фикрлар ва қарашлар ранг-баранглиги тушунчалари қандай умумий фикр билан изоҳланади?

- А) Дуализм;
- Б) Монизм;
- В) Анемизм;
- Г) Плюрализм.

2. Конституциямизнинг қайси моддаси давлат тилига бағишлиланган?

- А) 4-моддаси;
- Б) 5-моддаси;
- В) 16-моддаси;
- Г) 25-моддаси.

3. Ўзбекистон Республикасининг «Ички ишлар идоралари ходимлари кунини белгилаш тўғрисида»ги қонуни қачон имзоланган?

- А) 2006 йил 6 декабрда;
- Б) 2007 йил 9 декабрда;
- В) 2006 йил 6 ноябрда;
- Г) 2008 йил 16 январда.

4. Юртбошимизнинг қайси маъruzасида «Демократик жамиятда барча давлат хизматчилари оммавий ахборот воситалари билан яқин ижтимоий ҳамкорлик қилишга ўрганиши керак» деган фикр илгари сурилган.

- А) 2017 йил 22 декабрдаги Олий Мажлисга мурожаатномасида;
- Б) 27 июнь – Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кунига бағишлиланган табригида;
- В) Конституциянинг 27 йиллигига бағишлиланган тантанали маросимдаги нутқида;
- Г) 2020 йил 24 январдаги Олий Мажлисга мурожаатномасида.

5. Фуқароларнинг ҳуқуқий саводхонлиги ва ҳуқуқий маданиятини ўстиришдан асосий мақсад нима?

- А) фуқаролар эркинлигини таъминлаш;
- Б) жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш;
- В) эркин фуқаролик жамиятини шакллантириш;
- Г) фуқароларнинг ўз ҳуқуқларини чуқур билишлари асосида ўз бурчлари, вазифаларини аниқ билиб, амалиётда қўллай олишлари учун.

6. 2019 йилда демократия соҳасида энг катта ютуқларга эришган Ўзбекистонни «Йил мамлакати» деб эълон қилган «The Economist» нашри қайси давлатга тегишили?

- А) Франция;
- Б) Буюк Британия;
- В) АҚШ;
- Г) Япония.

В преддверии 95-летия

★ Ветераны — наша гордость

МАСТЕР ГАЗЕТНОЙ ПОЛОСЫ

Любовь Васильевна Мухамеджанова пришла в Объединенную редакцию МВД в 1994 году в качестве корректора. Объем работы был большой, ежедневно прилагалось максимум усилий «шлифовке» текста, к тому, чтобы материал читался легко. Коллектив издания был дружный. Если возникали какие-то сложности и вопросы, вместе находили общее правильное решение.

— В те годы газета имелась в различной продаже. В любом населенном пункте можно было приобрести ее. Меня однажды нашел двоюродный брат, купив газету в киоске в Казахстане. Увидел мою фамилию в списке выпускающих номер и позвонил, — вспоминает ветеран.

Газету разбирали сразу, так что было чем гордиться. Когда стали верстать ее сами, работать приходилось очень много. Часто домой уходили поздней ночью, а то и под утро. Но

никто не роптал, все были увлечены делом. Много было хороших сотрудников, каждый вносил вклад в развитие редакции.

В 2010 году Л. Мухамеджанова вышла на заслуженный отдых. Ныне в кругу большой и дружной семьи воспитывает внуков и не забывает редакцию, ставшую родной. Ведь, посвятив жизнь любимой профессии, становишься неотъемлемой частичкой коллектива, с которым связывает очень многое.

Соб. корр.

ДОМ-МУЗЕЙ ПОЛКОВНИКА

Накануне весенних праздников в Гулистанском районе состоялось значимое событие — открытие дома-музея ныне покойного полковника Кудрата Хатамова. Инициатором создания музея выступил ОВД Гулистанского района.

Кудрат Хатамов родился 5 ноября 1939 года в селе Синтоб Нурутинского района Самаркандской области. В 1958–1963 годах учился в Ленинабадском педагогическом институте, после чего работал учителем в Сайхунабадском районе. Однако судьба привела его в ряды органов внутренних дел.

Начав службу в 1971 году в Гулистанском РОВД с должности инспектора, он зарекомендовал себя как принципиальный и ответственный сотрудник. Уже через короткое время был назначен заместите-

лем начальника РОВД. В 1981–1986 годах проходил обучение в Ташкентской высшей школе милиции, а позднее возглавил отдел охраны УВД Сырдарьинской области. С 1989 по 1993 годы руководил Гулистанским РОВД.

— Отец был для нас образцом для подражания. Мы были свидетелями его дисциплинированности, честности. Видели, как он неустанно трудился ради благополучия народа и был предан своей работе, — говорит сын заслуженного наставника Шарифулло Хатамов. — Мы

гордимся тем, что впитали его ценности и учились жить достойно. Отец оставил после себя не только добрую память, но и богатое наследие, которое

продолжает вдохновлять людей. Открытие музея в его честь — это не просто признание заслуг, но и важный шаг в воспитании молодежи в духе патрио-

тизма и уважения к труду настоящих подвижников.

Четверть века прослужил в органах внутренних дел Кудрат Хатамов. Его прямота, честность и профессионализм не раз отмечались руководством. В 1995 году он вышел в отставку, но продолжил общественную деятельность, возглавляя Совет ветеранов, наставляя молодое поколение.

В знак признания заслуг полковника К. Хатамова в его доме открыт музей, где собраны фотографии, документы и материалы, рассказывающие о его славном пути.

Дом-музей Кудрата Хатамова символ уважения к тем, кто посвятил жизнь служению закону.

Хуршид МУКИМОВ,
капитан.

AHDGA SODIQLIK BILAN

Nurafshon shahar IIB yo'l-patru xizmati inspektori, katta serjant Behzod Qoraboyev joriy yilning o'tgan davrida 17 nafar spirtli ichimlik iste'mol qilib avtomobil boshqargan, 9 nafar qoidabuzarligi uchun jarima to'lashdan bo'yin tovlab qochib yurgan shaxslarni aniqlab, qonun hukmiga havola etdi. Tunlari odamlarning tinchini buzib, avtopoyga tashkil etgan 4 nafar fuqaroning shaxsiga oydinlik kiritib, o'rini taribda chora ko'rdi.

Yaqinda esa Nurafshon shaharing «Toshkent yo'l» ko'chasida xizmat burchini o'tayotgan vaqtida «Lacetti» rusumli avtomashinani to'xtatadi. Haydovchining hujjatlarini tekshirib, ba'zi savollarga oydinlik kiritayotgan paytida old o'rindiqdagi yo'lovchi bezovtalanayotganini pay-qaydi. Juftakni rostlab qolmasligi uchun tezda uning yoniga keladi va shaxsini planshet orqali tekshirib

ko'radi. Buni qarangki, Behzodning gumoni o'rini chiqdi. Bu kimsa muqaddam o'g'rilik jinoyatini sodir etib, sud va tergov organlaridan qochib yurgan B.D. ekan. Qonunbuzar darhol shahar IIBga topshirildi.

Bundan 15 yil avval ilk xizmat faoliyatini Mirobod tumani IIB Aloqa bo'limi katta muhandisi lavozimida boshlagan lavhamiz qahramoni ustoz, hozirda iste'fodagi podpolkovnik Bahrom Toshmatovdan kasb sirlarini mukammal o'rgandi. Endilikda uning o'zi ham safdorlar Sirojiddin Sharofiddinov, Murod To'xtamurodov va Irisbek Qulumbetov kabi xodimlarga ustoz.

Hozir oly ta'lim muassasasida sirtdan tahsil olayotgan katta serjant B.Qoraboyev kelgusida ofitser bo'lishni maqsad qilgan.

**Mixli SAFAROV,
o'z muxbirimiz.**

Toshkent viloyati.

«YASHIL MAKON» UMUMMILLIY LOYIHASI – AMALDA

Qashqadaryo viloyati ichki ishlari organlari xodimlari «Yashil makon» umummilliyligi loyihasi doirasida yaqinda viloyat IIBga biriktirilgan Qarshi tumani Xonobod qishlog'i hududida joylashgan 16 gektar yer maydoniga 3 mingga yaqin mevali va manzalari daraxt ko'chatlari, boshqarma sohaviy xizmatlari hamda shahar-tuman IIBlari hovlisi va yon-atrofiga 3 mingdan ortiq manzarali daraxt ko'chatlari o't-qazishdi. Birgina Qarshi shahar IIQFMB xodimlari ushbu hududning Jayxun ko'chasiga 500 tup ko'chat

ekib, loyihaga o'zlarining munosib hissasini qo'shdilar.

Bundan tashqari, boshqa tashkilotlar va idoralar qatori, ichki ishlari organlari xodimlari «Qarshi – Ko'kdala» yo'lining ikki yon tomoniga 2 mingdan ortiq ko'chatlarni ekishdi. Yangi nihollarni parvarishlash va sug'orish ishlari «Qashqadaryo yo'l ko'klam» mas'uliyati cheklangan jamiyatga topshirilib, suv inshootlari qurilib, tomchilatib sug'orish uskulalari bilan ta'minlandi.

O'z muxbirimiz.

Qashqadaryo viloyati.

HAM ZAVQ, HAM SHARAF

Andijon viloyati IIB JXX JTSB Patrul-post batalyoni «Isomto'xta» otliq guruhi inspektori, safdar Asqarali Tojiboyev xalqimiz osoyish-taligi yo'lida sadoqat bilan xizmat qilib kelayotgan xodimlardan. Tabiatli oddiylik, to'g'rilikka yo'g'rigan bu yigit bolaligidan joni-vorlarga mehri bo'lakcha. Mana shu tuyg'u uni 2019-yilda guruhga yetaklab keldi. Bu yerda «Trekker» laqabli xizmat oti bilan tezda til topishdi. «Trekker» ko'rinishidan baquvvat bo'lsa-da, tabiatan yuvosh, qaysarlilikni bilmaydi.

– Guruhda xizmatni endigina boshlagan paytlarimda boshqa hamkasblarimning otlarini yetaklasam, «Sizga qanday ko'nyapti?» deb hayron bo'lishardi, – deydi safdar Asqarali Tojiboyev. – Axir, qishloqda o'sganman, ot minib ulg'ayganman. Shundanmi, xizmatga tezda kirishib ketdim. Bilmaganlarimni kasbdoshlarimdan o'rgandim. Mana, olti yildan buyon «Trekker» bilan birga xizmatdaman.

Serjant Mansurbek Abduvaliyev komandirlik qilayotgan otliq guruhi xodimlariga biriktirilgan 10 ta xizmat otining aksariyati mahalliy zotlarga mansub. Guruh jamoat xavfsizligi va tartibini saqlash yo'lida astoydil jonbozlik ko'rsatmoqda. Ayniqsa, ommaviy tadbirdarda ularning xizmati alohida o'rinn tutadi.

Kuz-qish mavsumida Andijon-da uloq o'yinlari qizg'in tus oladi. Ko'pkari o'tayotgan paytda jamoat tartibini saqlash vazifasi asosan otliq guruhi xodimlariga yuklatiladi. Ular xizmat otlari bilan tadbir o'tkazilayotgan hududlarda hozir bo'лади.

Ha, mamlakatimiz ichki ishlari organlarining muhim tarkibiy qismalaridan biri hisoblangan otliq bo'llinmalar jamoat tartibini saqlashda o'ziga xos o'rni bilan ajralib turadi. Safdar Asqarali Tojiboyev kabi abjir, jasur xodimlar xizmat qilayotgan mazkur bo'llinmalar yurtimiz tinchligiga katta hissa qo'shib kelayotgani quvonarlidir.

**Nigoraxon TO'XTAMATOVA,
o'z muxbirimiz.**

Andijon viloyati.

BIZNING SUHBAT

BOBUR MANSUROV: IJODIMIZNI 7 YOSHDAN 70 YOSHGACHA KO'RISHLARINI ISTAYMIZ

Ijtimoiy tarmoqlarni kuzatarkansiz, Bobur Mansurov nomi tez-tez qulogqa chalinadi. Hazilkash, ommalashgan videolar bos qahramoni, kayfiyatni ko'taruvchi xushchaqchaq yigit... Xullas, bugun undan ba'zi savollarga javob olamiz.

— Sizni ko'pchilik bloger, sa'natkor hamda vayner, deydi. O'zingizdan eshit-sak...

— Ijodga qiziqishim bo'laligimdan boshlangan. O'zimcha qo'shiqlar xir-goyi qilib, maktablarda turli sahna ko'rinishlarida ishtirok etardim. Har bir ijodkor uni xalq tanishi, hurmat qilishini istaydi. Ayniqsa, muxlislar yoningizga kelib, siz bilan rasmga tushishining o'ziyoq insonga bosh-qacha zavq bag'ishlaydi. Vaynerlik men o'zimni topa olgan bir yo'naliishim. Blogerlikka esa rasmiy jihatdan daxlim yo'q. Qaysidir ma'noda men ham vaynlarimni tarmoqlarga muntazam joylab borganim uchun kaminaga bu ibora ham qo'llanayotgan bo'lsa, ajab emas...

— **Vaynerlik sizga nimalar berdi?**

— Oliygojni bitirgach, vaynerlikni o'zimizga ep ko'rmaganmiz. Chunki o'sha paytda vaynerlarni ko'pchilik yaxshi qabul qilmasdi. Shu sababli ko'proq kino yoki seriallarda chiqishni istardik. Tavakkal qilib jamaa yig'dim. Boshida uyaldim, keyinchalik odamlarning munosabati ijobiy tomoniga o'zgardi.

Bir ustozim: «Mayli, bir ikki safar ustingdan kulinshar, lekin sen bu yerda ham baribir aktyorlik mahoratingni ishlattyapsan, axir. Qo'rqma, mana shu yo'naliishga xuddi kinoda rol ijro qilayotgandek bor vujuding bilan yondash-sang, o'zgacha yangiliklar olib kirsang, tomoshabin mehrini albatta qozonasan», — deya dalda bergandi. U haq bo'lib chiqdi. Videolarimiz kutganimizdan-da tez ommalashib ketdi. Bu yo'naliish mening ko'p orzularim ro'yobga chiqishiga sabab bo'ldi. Shuning ortidan elga tanilib, ko'rsatuvlar, filmlar va kliplarga ham

chaqiruvlar ko'paygandan ko'paydi. Moddiy ahvolim o'nglandi, ota-onamning duosini olyapman, millionlab muxlislar orttirdim. Yana bir gap, mana shunday natijalarning hammasini harbiy xizmat yetaklab kelganini. Imtiyoz bilan o'qishga kirdim, poytaxtga kelib yo'limni topdim. Ko'p ustozlar sabog'ini oldim.

— **Armiya – hayot maktabi. Bu maktabda qanday toblangansiz?**

— Men o'sha davrlarni bosh-qacha shijoat bilan

tomonlama ko'rsatdim, turli ma'naviy-ma'rifiy tadbirdorda chiqishlar qildim. Tanlovlarda g'olib bo'ldik. Meni shartnomma asosida olib qolishmoqchi bo'lishdi. Ancha ko'nikib ham qolgandim. Biroq san'at baribir o'ziga tortaverardi. Yuqorida aytdim, yutuqlarim ketma-ketligini aynan harbiy xizmat yetaklab kelganini. Imtiyoz bilan o'qishga kirdim, poytaxtga kelib yo'limni topdim. Ko'p ustozlar sabog'ini oldim.

— **Oilangiz istaklariningizni qay darajada qo'llashgan?**

— To'g'risi, boshida onamdan boshqa deyarli barcha mening tanlovimga qarshi edi. Dadam shashlik pishirib sotardi, o'zim ham yonlari-da yordam berardim. Onam pedagog, hozir pensiyada. Oilada besh nafar aka-ukamiz.

ball olganman. Lekin testlarni zo'r yechib, shartnomma asosida o'qishga kirganman. Shartnomma pullarini to'lashda juda qiynganganman. Oilamizda ham vaziyat yaxshi emasdi. Mendan oldin uchala akanni o'qitishgandi. Yashash xaratjatlari ham bor edi. Kursdoshlarim ko'p qo'llardi, turli imtiyozlar orqali kontraktlarim ham qoplangan.

— **«San'atkorlarning o'qishi shart emas, tug'ma iste'dodi bo'lsa kifoya», — degan fikrlarga munosabatingiz?**

— Diplom yoki o'qish kerak emas deydiganlar, menimcha, uning mashaqqatlarini totib ko'rmagan. Qiyinchilik bilan o'qiganlar hamma narsaning qadriga yetishadi. Tug'ma iste'dod o'z yo'liga, lekin olyi-goh baribir tarbiyalaydi, kasbiy jihatdan yuksaltiradi. Ilk bilimlar-

— **Tanqidlar qurshovida qolganmisiz?**

— Bachkana deydiganlar uchrab turadi. Bu hayat qonuni, hammaga yoqib bo'lmaydi. Lekin biz ishlayapmiz, mayli odamlar gapirar, kuzatmay ham qo'yar, bu hammaning o'z tanlovi. Negaki, hech kimni majburlay olmaysiz. Haqiqiy muxlis o'zi vaynerlar orasidagi saviyani ular olayotgan mahsulotlarga qarab farqlab oladi. So'nggi vaqtlar ko'rayotgan bo'lsangiz, biz olayotgan vaynlar 8–10 daqiqagayam borib qo'ymoqda. Bu degani qisqa metrajli filmdek gap. Har bir jarayonni tasvirga olish, uning mehnati juda og'ir. Kichkina episodlarni o'n soatlab qayta va qayta suratga olgan paytlarimiz bo'lgan. Biz harakatdamiz va ijodimizni 7 yoshdan 70 yoshgacha ko'rishlarini istaymiz. Bu ja-

rayonda saviyani ushlab turish kerak. Yengil-yelpi senariylardan qochishga intilamiz. Bizda butun jamoa ishlaydi. Senariyini ko'pincha o'zim yozaman va jammadan takliflar olib, uni birgalikda boyita-miz. Talabalik paytimda jahon va o'zbek adabiyotidan ko'p kitoblar o'qiganman. Bu hozirgacha asqatadi.

— **Nima deb o'ylaysiz, O'zbekistonda vaynerlikning kelajagi bormi?**

— Bugun vaynerlar ijod qilyapti, auditoriyasi yildan-yilga oshib bormoqda. Yaxshi kontent-

lar ko'payib borgan sari bu yo'naliish professionallashaveradi, shuning uchun bu yog'i baribir professionalizmga borib taqaladi. Bu yo'naliish O'zbekistonga kirib kelganiga hali ko'p bo'Imadi. Hozircha yaxshi. Kelajakda nima bo'lishini esa vaqt ko'rsatadi.

Abror POYONOV suhbatlashdi.

«Vayn» – bu odatda davomiyligi bir daqiqa va undan sal ko'proq bo'lgan qisqa rolikdir. Lekin shu qisqa vaqt mobaynida unda ma'lum bir voqealar mohirona ochib beriladi.

eslayman. O'qishga kirommagach, xizmat tavsiyanomasi imtiyozlariga ega bo'lishni maqsad qildim. Harbiy xizmatni Farg'onada o'taganman. Bir yil davomida rosa charxlanganmiz. Ammo xizmatga ketish uchun tibbiy ko'rikdan o'tayotgan mahalim atay qilgandek, qon bosimim yuqori chiqavergan. Boshqa paytlar unaqa holat kuzatilmasdi. Faqat ko'rik vaqtida shu ahvol bo'laverardi. Afsuski, shu tariqa dastlabki urinishda armiyaga ham keta olmagandim. Formaga qiziqardim, xizmatga borishimni hamma bilib bo'lgandi. Tibbiy komissiya qaytargach, keyingi chaqiruvgacha zavodda qo'riqchi bo'lib ishladim, haqiqiy harbiy forma bo'limasa-da, ish paytida kiyganim, qo'riqchilar formasini menga ancha taskin berган. Keyin 2014-yilda hamma bosqichlardan qiyalmay o'tib, armiyaga ketdim. Xizmat davomida ijodiy imtihonlardan juda past

Men to'rtinchi farzandman. Barchamiz oliy ma'lumotlimiz. Xizmatdan qaytgach, akalarim san'atga emas, balki yuridik yo'naliishlarga o'qishga topshirishimni istashardi. «Nima, endi shuncha qiynalib, san'atga topshirasanmi?» ham deyishdi. Faqat onam qarorimni qo'llab-quvvatlagan. Dastlab ijodiy imtihonlardan juda past

ni aynan o'sha dargohlardan olasiz. San'at bilim yurtida eng malakali ustozlarning sabog'ini olishga tuyassar bo'ldim. O'qigan yoki o'qimaganligi, o'z ustida qanchalik ishlaganligi aktyorlarning saviya va darajasida baribir bilinib qoladi. Aktyor yangilikka intilishi zarur, uning o'z talabi va uslubi bo'lishi kerak.

 Лучшие в своем деле

НА СТРАЖЕ БЕЗОПАСНОСТИ

**Инспектор
дорожно-патрульной
службы Управления
обеспечения
безопасного туризма
УВД Хорезмской
области старший
сержант Руслан
Норметов – один из
сотрудников, чей
профессионализм
и ответственность
заслуживают особого
внимания.**

Он активно участвует в сопровождении туристов, посещающих регион, и контролирует безопасность дорожного движения вблизи объектов культурного наследия. Благодаря его бдительности и четкому выполнению служебных обязанностей не раз удавалось предупредить инциденты, связанные с туристами на дорогах области.

Кроме того, в ходе мероприятий инспектор выявил восемь автомобилей, находившихся в розыске, и передал их в распоряжение соответствующих органов.

– Руслан Норметов служит в органах внутренних дел почти 15 лет, – отмечает заместитель начальника Управления обеспечения безопасности туризма УВД области подполковник Марат Худойберганов. – За это время он зарекомендовал себя как грамотный, инициативный сотрудник, достигший значительных успехов в обеспечении безопасности дорожного движения.

Одним из недавних примеров профессионализма инспектора стало задержание нарушителя из Ургенча, который пытался уйти от ответственности, предложив взятку в размере 350 тысяч сумов. Старший сержант Норметов незамедлительно сообщил о попытке подкупа руководству, нарушитель был задержан с поличным.

**Худойберган ЖАББОРОВ,
соб. корр.
Хорезмская область.**

 Служба probation

ЖИЗНЬ С ЧИСТОГО ЛИСТА

В Самарканде прошла ярмарка вакансий, организованная для безработных граждан, а также лиц, состоящих на учете службы probation, освобожденных из мест лишения свободы, осужденных к исправительным работам.

– К сожалению, не все работодатели готовы трудоустраивать граждан с судимостью, – отметил начальник отдела probation СОБ УКД ОВД города Самарканда майор Шухрат Мингбоев. – Однако существуют законы, мы отстаиваем права наших подопечных. Необоснованный отказ в приеме на работу

грозит административной ответственностью.

По его словам, с начала года служба probation провела 12 ярмарок вакансий. Опыт показывает, что наличие специальности значительно повышает шансы на трудоустройство. Наибольший спрос – на рабочие руки в сфере жилищно-коммунального хозяйства. Те,

кто не имеет профессии, могут пройти обучение в monoцентре «Ишга мархамат». В этом году 16 человек освоили востребованные специальности.

Особое внимание уделяется трудоустройству женщин – работу получили 19 лиц, состоявших на учете.

С поднадзорным контингентом проводится дифференцированная и индивидуальная работа.

– Когда у человека есть работа, жилье, документы и поддержка близких, вероятность рецидива значительно снижается, – отметил наш собеседник. – Однако

не у всех поднадзорных в этом плане все нормально. Помогаем им вернуться к正常ной жизни.

Инспекторы посещают поднадзорных, изучают их условия жизни, оказывают содействие в решении выявленных проблем.

Служба probation продолжает работу по оказанию воспитательного воздействия на поднадзорных, социальной адаптации, предоставляя возможность сделать шаг к новой жизни.

**Замира БАЛТАЕВА,
соб. корр.
Самаркандская область.**

www.postda.uz

t.me/postdaramsiy

www.facebook.com/postdaуз

www.instagram.com/postda_uz

HAROMDAN HAZAR

Leytenant Umidjon O'sarov ota kasbi davomchisi. Iste'fodagi mayor Egamberdi O'sarov Sirdaryo viloyati IIB tizimlarida 13 yil xizmat qilgan. Umidjon xizmatdan ajralmagan holda, Guliston davlat universitetida tahsil olib, o'tgan yilning aprel oyidan Sirdaryo viloyati IIB YHXB Ma'muriy amaliyot bo'limi boshlig'i lavozimida ishlab kelmoqda.

Umidjon haqida so'rasan-giz, safdoshlari talabchan, o'z burchiga sodiq yigit deyishadi. Yaqinda u kasbi, bergen qasamyodi-ga sodiqligini yana bir bor isbotladi.

«Toshkent – Jizzax» avtomobil yo'lining Oqoltin tu-manini kesib o'tgan qismida YPX xodimlari «MAN» rusumli yuk avtomashinasi harakatl-nishida notejislikni ilg'ashadi. Tek-

shirib ko'rilganida haydovchi, Toshkent shahrida istiqomat qiluvchi fuqaro spirtli ichimlik ta'sirida avtomobil boshqarib kelayotgani aniqlanadi. Holat yuzasidan ma'muriy bayonno-ma rasmiylashtiriladi.

Haydovchi bir necha soat-dan keyin viloyat IIB YHXBga kirib keladi. U tirikchiligi avto-mashina orqasidan ekanini, oilada yolg'iz boquvchiligini aytib, leytenantdan bayon-nomani yo'q qilishni yoki

boshqa yengilroq qoidabuzarlik bilan almashtirishni so'raydi. Buning evaziga esa 1000 AQSH dollari berishini aytadi.

Umidjon bu taklifni qat'iy rad etib, haydovchiga bu xatti-harakati jinoiy javob-garlikka sabab bo'lishi-ni tushuntiradi. Ammo u

qariyb bir necha soat davo-mida boshqarma binosi oldi-dan ketmay, qayta-qayta leytenantni yo'ldan urmoqchi bo'ladi.

...Umidjon O'sarovning bildirgisi asosida o'tkazilgan tezkor tadbirda haydovchi leytenantga 700 AQSH dollari va 4 million so'm miqdorida pora berayotganida ushlan-di. Holat bo'yicha jinoiy ish qo'zg'atildi.

Kasbiya sodiqlikni, halollikni o'ziga maslak qil-gan Umidjon O'sarov oilali. U turmush o'rtog'i bilan bir nafar farzandni voyaga yet-kazmoqda.

Abdurahmon MUSTAFOQULOV,
o'z muxbirimiz.

Sirdaryo viloyati.

Keyingi paytda telegram, facebook kabi ijtimoiy tarmoqlar orqali akkauntlarga «Tabriklaymiz, sizga katta pul yutug'i chiqdi», «Sizning eski rasmimgiz topildi» deb yozilgan «apk» fayllar kelayotganidan ko'pchilikning xabari bor. Xo'sh, bunday xabarlar ning qanday xavfli jihatni bor? Tobora raqamlashayot-gan dunyoda kiberjinoatchilar yana qanday aldov usullarini o'ylab topishyapti?

Sirdaryo viloyati IIB TQX Kiberjinoatchilikka qarshi kurashish bo'limiga tushayotgan murojaatlar orasida fuqarolarning bank plastik kartasidan pul yechib olingani

mog'i orqali kontaktlarda har xil xabarlar «apk» fayllar orqali tarqatilyapti. Bu «apk» fayllar ilova dasturlar bo'lib, «xabar»ning ustiga bosishin-giz bilan ular telefoningiz-

tanishlaringizga yuqoridagi «xabar»ni yuboradi.

Shu o'rinda savol tug'iladi: bunday holatlarda yechib olingan pullar qayerga ket-ganini aniqlash va ularni qaytarib olish mumkinmi?

Pul mablag'ini yechib ol-gan shaxslarning IP manzilini aniqlash mumkin. Ko'pincha ular Rossiya, Belarus, Buyuk Britaniya kabi davlatlardagi soxta akkauntlar bo'lib chiqadi. Ammo pul qaysi bankka borib tushganini aniqlashning iloji yo'q. Chunki o'marilgan

KIBEROLAMMING IKKINCHI YUZI

KIBERSPORT NIMA?

So'nggi yillarda «kibersport» atamasiga tez tez duch kelayotgan bo'lishingiz tabiyi. Kibersport – videoo'yinlardan foydalangan holda raqobatga kirishishdir. Kibersport bellashuvlari ko'pincha uyushgan, ko'p o'inchili videoo'yin musobaqalari shaklida bo'ladi, ayniqsa professionallar o'rtasida, yakka tartibda yoki jamoa bo'lib uyuştiliradi. 2010-yillarga kelib, kibersport videoo'yinlar sanoatida muhim omil bo'lib, ko'plab mobil va kompyuter o'yinlari ishlab chiqaruvchi gigant kompaniyalar uchun katta daromad manbaiga aylanishga ulgurdi. Hozirda kibersport bo'yicha ko'p davlatlar o'z terma jamoalari va alohida tuzilmalariga ham ega. Jumladan, O'zbekistonda ham Kibersport assotsiatsiyasi o'z faoliyatini olib boradi!

SIZGA PUL YUTUG'I CHIQ(MA)DI

to'g'risidagi arizalar soni tobora ko'payib boryapti. Bunga uyali aloqa vositasi yordamida amalga oshiriladigan to'lovlar oshgani hamda bundan firibgarlar ustomonlik bilan foydalananayotgani sabab bo'imodqa.

Jumladan, oxirgi 6 oy davo-mida telegram ijtimoiy tar-

ga o'rnatiladi. Va siz bilma-gan holda telegramingizni, kontaktlaringizni o'rganadi. Ko'p o'tmay, telefoningizdag'i pul o'tkazishga xizmat qiluvchi ilovalar orqali darov mablag'ingizni yechib ola-di. Qo'shimchasiga sizning nomingizdan kontaktdagi

pullar biron bir shaxs sifa-tida ro'yxatdan o'tishi shart bo'lmagan kriptobirjalar vosi-tasida kriptovalyutaga aylan-tiriladi. Natijada firibgarlarning izi yo'qoladi.

Mirzaobod tumani «Nav-ro'z» mahallasida yashov-chi 28 yoshli M.N. tanishi-

dan kelgan xabarning «apk» fayl ekanini bilmasdan och-gach, bir necha daqiqa ichi-da bank plastik raqamidagi 2 million so'mdan ortiq pul mablag'i yechib olinadi. Tek-shirishlarda bu pullar Buyuk Britaniyadagi xakerlar tomonidan yechib olingani aniqlan-gan bo'lsa-da, jinoyatchilar ni fosh etishning imkon bo'lmadi.

Keyingi paytda kiberfirib-garlar o'ylab topgan yana bir jinoiy sxema quyidagi-cha ishlaydi. Ular biror bir shaxsga qo'ng'iroq qilib, tijorat bankidan ekanini, fuqaro nomiga kredit rasmiylashtiril-ganini aytishadi. Tabiiyi, bunday xabardan ko'pchilik tashvishga tushadi. Shu palla-da o'zini «Markaziy bankdan-man» deb tanishtirgan boshqa bir kishi qo'ng'iroq qiladi va tekshirib, firibgarlarni aniqlash uchun barcha plastik kartan-giz va boshqa ma'lumotlarini so'raydi. Shoshilinch bezovta-likda ma'lumot yuborilishi bi-lanoq kartadagi pul mablag'i yechib olinadi. Bunday usul Guliston, Boyovut, Sirdaryo tumanlarida yashovchi bir necha fuqarolarga nisbatan qo'llanilgan.

Kiberjinoatchilik ko'la-mi mana shunday aldovlar bilan tugamaydi. Keyingi paytda facebook ijtimoiy tar-mog'i orqali chet eldan katta miqdorda go'yoki meros yoki naqd pul yuboraman, deb pul mablag'ini yechib olish holatlari ham kuzatilmoqda. Unga ko'ra, bir necha million dol-larlik pullarni yuborayotgani to'g'risidagi suratlar ko'rsati-ladi. Bu pullarni olish uchun faqat bir necha yuz yoki ming dollar pochta va yo'l xara-jatlarini to'lasangiz bas, deb ishontirishadi. Afsuski, ayrim sodda yurtdoshlarimiz mana shunday firibgarlik qurbaniga aylanib qolishmoqda.

Bo'limiz xodimlari to-monidan yuqoridagi kabi bir nechta firibgarlik holatlari fosh etilib, aybdorlar jinoiy javobgarlikka tortildi. Afsuski, ba'zan xorijlik firibgarlarga aldanib qolayotgan yurtdosh-larimizga yordam berishning iloji bo'lmayapti. Shuning uchun har bir fuqarodan tele-foniga kelgan xabarlarg'a nis-batan hushyor munosabatda bo'lishni so'rab qolardik.

Jasur SARIBOYEV,
leytenant.
Sirdaryo viloyati

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

 СОҲАВИЙ ХИЗМАТЛАРДА

ОЗИҚ-ОВҚАТ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

Мамлакатимизда озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш борасида кенг кўламли чора-тадбирлар олиб борилмоқда. Зоро, озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, қайта ишлаш ва аҳоли эҳтиёжига етарли даражада, энг муҳими, сифатли ҳолда етказиб бериш давр талаби ҳисобланади.

Тошкент шаҳар ИИБ ЖТСБ бўлинмалари Карантин тадбирларини таъминлаш гурухи ходимлари ҳам пойтахт Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш бошқармаси ҳамда туманлар бўлимлари билан ҳамкорликда бозорлар ва савдо обьектларида назорат тадбирларини ўтказиб келишмоқда.

– Шахримиз худудида эпизоотик ва эпидемик вазиятни барқарорлаштириш

борасида худудий ветеринария ташкилотлари ҳамда бошқа мутасадди идоралар ходимлари билан ҳамкорликда бир қатор чора-тадбирлар тизимиравишида амалга оширилмоқда, – дейди ИИБ ЖТСБ Карантин тадбирларини таъминлаш гурухи командири, лейтенант Азизбек Ҳайитов. – Йил бошидан бўён ветеринария, ветеринария-санитария қоидаларини бузган 159 нафар фуқарога нисбатан маъ-

мурий баённома тузилиб, жарима кўлланилди.

Хусусан, ветеринария хужжатисиз олиб кетиляётган, келиб чиқиши но маълум бўлган 2296 килограмм гўшт, 3253 литр сут, 19655 дона тухум ҳамда 8307 килограмм калла-пocha, ўпка, жигар, юрак, қорин каби маҳсулотлар истеъмол қилишга яроқсизлиги туфайли утилизация қилинди.

Яккасарой туманидаги «Асқия» бозорида бўлиб, ветеринария-санитария экспертиза лабораторияси ходимлари Дилафуз Яхшиева ва Гулчехра Шерматова

ҳамда ИИБ ЖТСБ Карантин тадбирларини таъминлаш гурухи ходимлари, сафдорлар Жамшид Миробидов ва Мардон Исқандаровларнинг фаолияти билан яқиндан танишдик. Улар сотувга чиқарилаётган озиқ-овқат маҳсулотларининг яроқлилигини текшираётган экан. Текшириш давомида истеъмолга яроқсиз деб топилган маҳсулотлар савдосини чеклаш, уларни зарарсизлантириш ва савдо мажмулари ҳудудида ветеринар осойишталики таъминлаш доимий назоратга олинганинг гувоҳи бўлдик.

Шу ўринда айтиш керакки, сифатсиз, истеъмолга яроқсиз маҳсулотлар ўз вақтида аниқланиб, зарарсизлантирилмаса, одамлар саломатлигига салбий таъсир қилиши турган гап. Буни яхши англаб етган Карантин тадбирларини таъминлаш гурухи ходимларининг тегишли идора вакиллари билан ҳамкорликда олиб бораётган саъй-ҳаракатлари озиқ-овқат хавфсизлиги учун энг муҳим вазифа саналади.

**Сарвар СОБИРОВ,
ӯз мухбиришим.
Тошкент шаҳри.**

 КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФАОЛИЯТИДАН

МАНФААТЛАР ҲИМОЯСИ МУҲИМ

ИИВ таркибий бўлинмалари ходимлари Бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси иш берувчи билан ҳамкорликда 2022–2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси, мазкур ҳужжат асосида қабул қилинган давлат дастури ижросини таъминлаш асносида ходимларни ижтимоий ҳимоя қилишга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Бирлашган касаба уюшмаси қўмитасининг ҳисобот сайлов конференциясида бу борада атрофлича сўз юритилди.

Хусусан, Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси республика кенгashi ҳамда Тошкент шаҳар кенгashi мутасадди раҳбар ва ходимлари иштирок этган тадбирда вазириликда хизмат қилаётган ходимларнинг ижтимоий-иқтисодий, хукуқий манфаатларини ҳимоялашга қаратилган ишлар ҳақида маълумот берилди. Шунингдек, Бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси раиси, полковник Ҳамза Маҳсумов-

нинг охирги беш йил мобайнида қўмита томонидан бажарилган ишлар бўйича ҳисоботи тингланди. Очиқ мулоқот, қизғин баҳс-мунозараларга бой бўлган конференция доирасида ИИВ таркибий бўлинмалари ходимлари касаба уюшмаси қўмитасининг раиси, қўмита аъзолари сайланди. Тафтиш комиссияси раиси ва унинг таркиби тасдиқланди.

**Гулноза ТУРҒУНБОЕВА,
ӯз мухбиришим.**

HAMISHA OLG'A INTILIB

Mamlakatimizda yoshlarga ko'rsatilayotgan e'tibor va imtiyozlar natijasida har bir sohada yusak muvaffaqiyatlarga erishayotgan yoshlarning safi tobora ortib bormoqda. Ular o'zlarining kreativ g'oyalari, betakror loyihalari va aniq maqsadlari bilan Vatanimiz ravnaqiga munosib hissa qo'shib kelmoqda. Ana shunday iqtidorli yoshlardan biri shijoatli yosh xodima leytenant Diyora Raimovadir.

IIV 1-sonli Toshkent akademik liseyida tahlil olgan Diyora Jamoat xavfsizligi universitetini imtiyozi diplom bilan tugatgan. 2023-yilda «O'zbekiston Respublikasi Prezidenti davlat stipendiyasi» sohibasi bo'lgan va 2024-yili Toshkent davlat yuridik universitetining magistraturasiga davlat granti asosida o'qishga kirgan. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasining Yoshlar ishlari agentligi qoshidagi Yoshlar muammolarini o'rganish va istiqbolli kadrlarni tayyorlash institutiga 4 oylik qayta tayyorlash o'quv kursi tinglovchisi sifatida tavsiya etilgan.

O'tgan yillar davomida uning «Amir Temurning huquqiy va harbiy tarbiya to'g'risidagi qarashlari», «Zahiriddin Muhammad Boburning siyosiy-huquqiy qarashlari» hamda «O'zbekiston Respublikasida migratsiya va fuqarolikni rasmiylash-tirish faoliyatining huquqiy asoslari, sohada amalga oshirilayotgan islohotlarning o'ziga xos xususiyatlari» risolalari nashr qilingan, 30 ga yaqin ilmiy maqolalari, tezislari xorijiy mamlakatlar hamda respublikamizning ilmiy jurnal va konfrensiya to'plamlarida chop etilgan. Diyora ayni vaqtida poytaxtimizning Chilonzor tumani IIOFMB 2-sonli IIB HPB inspektori lavozimida xizmat olib bormoqda.

– Ustozlarimdan olgan saboqlarim hayotimning muhim poydevori bo'ldi, – deydi lavhamiz qahramoni. – Bugungi yutuqlarim ortida ularning ham zahmatli mehnati va qo'llab-quvvatlashi yotadi. Xususan, yuridik fanlar doktori, dotsent Muqaddasxon Ahmedova menga nafaqat huquqiy bilimlarni, balki kasbga sadoqat va fidoyilik bilan xizmat qilishni ham o'rgatdi. Fursatdan foydalanib, barcha ustozlarimga chuqr minnatdorlik bildiraman va ularning ishonchini oqlash uchun sidqidildan xizmat qilishga intilaman.

Leytenant Diyora Raimova ichki ishlar organlari tizimida o'tkaziladigan ma'nnaviy-ma'rifiy va kitobxonlik tadbirlarida ham faol ishtirok etib keladi. Jumladan, yaqinda IIV tizimlarda xizmat olib borayotgan xotin-qizlar o'rtasida Jizzax viloyatining Zomin tumanida bo'lib o'tgan forum doirasida «Zakovat» intellektual o'yinining final bosqichida IIBB sharafini himoya qilib, jamoa bilan faxrli 3-o'rinni qo'lga kiritgan.

Bolaligidan sportga mehr qo'yan Diyora kursantlik yillarda qo'l jangi va yugurish musobaqlarida faol ishtirok etib, ko'plab yutuqlarga erishgan. Xususan, 2021-yil qo'l jangi sport turi bo'yicha Toshkent viloyati kubogi musobaqasida 55 kg vazn toifasida 1-o'rinni, xuddi shu yili «O'zbekiston Respublikasi Milliy gvardiyasi qo'mondoni kubogi»

musobaqasida 3-o'rinni, 2022-yil qo'l jangi sport turi bo'yicha o'smirlar va qizlar hamda professional sportchilar o'rtasida pantera ochiq birinchiligidagi 53 kg vazn toifasida 1-o'rinni, 2023-yil Toshkent shahrida «Men g'olib» 10 kilometrga yugurish marafonida 2-o'rinni, 2023 yil «Yangi O'zbekiston – 12 km» yugurish marafonida yakka tartibda ishtirok etib, 1-o'ringa sazovor bo'lgan.

– Har bir ichki ishlar organi xodimi sport bilan shug'ullanishi lozim, deb hisoblayman. Jismoniy tayyorgarlik nafaqat kasbiy mahoratni oshiradi, balki insonning iroda, chidamlilik va qat'iy intizomini ham shakllantiradi. Shu bois doimo sport bilan munta-zam shug'ullanishga vaqt ajratib kelaman, – deydi Diyora.

Undan «Nima uchun sportni emas, ichki ishlar organi yo'nalishini tan-ladingiz?» deb so'raganimizda, bu sohaga bolaligidan qiziqishini, otasining el-yurt tinchligi yo'lida fidoyilik bilan xizmat olib borishiga havas qilib ulg'ayganini aytdi.

Diyoraning orzulari bir olam. Eng avvalo, o'zi tanlagan sohasining yetuk mutaxassisi bo'lib, otasining yuzini yorug' qilish, ustozlari ishonchini oqlash. Shu bilan birga, kelajakda vatanimiz sharafini xalqaro maydonlarda munosib himoya qilib, yanada yuqori natjalarga erishish, xotin-qizlar sporti rivojiga munosib hissa qo'shishni maqsad qilgan.

**Adolat FAYZIYEVA,
o'z muxbirimiz.**

Toshkent shahri.

EHTIYOT BO'LING, FIRIBGARLAR!

«....ISHLAMAY TOPGANING – TOSH»

«Ishlab topganing – osh, ishlamay topganing – tosh», deydi donolar. Darhaqiqat, mehnatsiz kel-gan narsaning barakasi bo'lmaydi va u yaxshilikka xizmat qilmaydi. Afsuski, bugungi kunda negadir aksariyat odamlar bitta lotoreya yoki o'yin o'ynab, katta miqdorda pul yoki avtomobil yutib olish xayoli bilan yashaydi. Bunday insonlar tezda, hech qanday qiyinchiliksiz va jonini koyitmasdan katta mulk egasi bo'lishni yoxud boyib ketishni xohlaydi. Vaholanki, bunday orzu bilan yurganlar firibgarlar-ga tayyor o'lja bo'ladi, xolos.

Qiziriqlik Vohid Salimov qaror qiladi. E'londa ko'rsatilgan karta raqamiga dastlab 150 ming so'm miqdorida pul o'tkazadi. Birozdan so'ng, uning telefoniga «Tabriklaymiz! Siz «Damas» avtomobilini yutib oldingiz!» degan xabar keladi. Kutilmagan «xushxabar»dan quvonib ketgan V. Salimov avvaliga

biroz ishonqiramaydi. Lekin firibgarlar uning telegaram akkauntiga ilgari g'olib bo'lganlarning foto va video xabarlarini yuborib, uning ishonchiga kirishadi.

Shu tariqa firibgarlar qaramog'iga ilingan Vohid Salimovdan shaxsiy ma'lumotlari haqida batafsil so'rab olishadi. So'ngra mashinani rasmiylash-tirish uchun so'ralgan 5 million 300 ming so'm miqdorida pul mablag'i firibgarlarning kartasiga o'tkazib beradi.

Na mashinadan, na chaqiruvdan xabar bo'lavermagach, V. Salimov surish-tirishni boshlaydi. Biroq hech qanday o'yin ham, sovrin ham yo'qligini bilgach, tarvuzi qo'ltig'idan tushadi. Chora topolmagach, ichki ishlar

organlariga murojaat qiladi. Tezkor surishtiruvlar natijasida Surxondaryo viloyati IIB Kiberxavfsizlik bo'limi va Qiziriq tuman IIB xodimlari aybdor shaxslarni qo'lga olishdi.

Tavakkalchilikka asoslangan o'yinlar, ijtimoiy tarmoqlardagi turli aldrovlariga ishonib, Vohid Salimov kabi kuyib qolganlar bugun ko'pchilikni tashkil etmoqda. Nega ularning soni ortmoqda? Chunki, g'oyibdan

kelgan boylik ko'zimizni ko'r qiladi. Shuning uchun ham aldrovlar darrov ishonamiz. Firibgarning tuzog'iga tushmay, desangiz, avvalo, hushyorlikni qo'lidan boy bermay, hamisha rizqingizni halol yo'l bilan topish payida bo'liting. Axir, aytishadi-ku, «mehnat qilib topganing, qand-u asal totganing».

**Feruza RAHMONQULOVA,
o'z muxbirimiz.
Surxondaryo viloyati.**

IIV Faxriylar kengashi, Transport va turizm obyektlarida xavfsizlikni ta'minlash departamenti rahbariyati va shaxsiy tarkibi iste'fodagi polkovnik

Mars KASIMOVning

vafot etgani munosabati bilan marhumning oila a'zolari va yaqinlariga chuqr ta'ziya bildiradi.

ҚОРИНДА ЙИФИЛСА ДАМ...

Қорин бўшлиғида елнинг ортиқча тўпланиб қолиши, яъни қориннинг дам бўлиши тиббиётда метеоризм, деб аталади. Бунда қорин шишади, ҳатто баъзида нафас ва юрак фаолиятида ўзгаришлар юзага келиши мумкин. Айтиш керакки, метеоризмдан қийналадиганларнинг ҳаммаси ҳам шифокорга мурожаат этавермайди. Бу нотўғри. Негаки, олимларнинг таъкидлашича, қорин дам бўлиши организмда кечеётган жиддий бузилишлардан дарактадир. Бир қарашда оддий ҳолдек туюлган метеоризм, ҳатто ўткір жарроҳлик касалликларигача сабаб бўлиши мумкин. Шу боис қориннинг дам бўлиш сабабларини шифокор ёрдамида аниқлаштириб, тегишли даволаш муолажаларини амалга ошириш мақсадга мувофиқ.

Аксарият инсонлар қоринда йифилдиган газдан азият чекканда, дарҳол дори воситалари билан бартараф этиш чораларини кўради. Аммо рационни қайта тузиш орқали ҳам ошқозонга ёрдам бериш мумкин. Қўйида қориннинг дам бўлишига олиб келувчи 5 та маҳсулотдан огоҳлантирамиз.

УЗУМ

Ҳар қандай узум истеъмол қилинганда, ошқозон уни ҳазм қилишига қийналади. Фруктозага бой бўлган ушбу мева газ ишлаб чиқарди ва қорин шишишига олиб келади. Бундан ташқари, узум жуда юқори калорияли бўлгани боис меъёрни унутмаслик керак.

КАРАМ

Аслида карам энг фойдали сабзавот: у клетчатка, турли хил минераллар ва К витаминига бой, лекин қориннинг дам бўлиши ҳамда шишишига олиб келади. Қовурилган ёки қайнатилган карамни эса исталган вақтда ейиш мумкин.

НОН ВА УН МАҲСУЛОТЛАРИ

Оқ ундан тайёrlанган нон ва ҳар қандай ун маҳсулотларининг иссиғи чекланган бўлиши керак, чунки у организмга ортиқча углевод юқидан бошқа ҳеч нарса келтирмайди. Нон тайёrlашда ишлатиладиган хамиртуруш ва шакар ошқозонда газ ҳосил бўлишини ва ферментациясини кўзғатади. Натижада қорин шишади ва бошқа кўплаб ноқулаги хис-туйғулар пайдо бўлади. Нондан

умуман воз кеча олмайдиганлар донли ундан тайёrlанган, хамиртуруш ишлатилмаганини танлаши мақсадга мувофиқ.

МУРАББО ВА ТВОРОГ

Барча сут маҳсулотларидағи лактоза бактериялари қоринни шиширади ва овқат ҳазм қилиш қийинлашади. Айниска, агар улар мева ва шакар билан истеъмол қилинса, вазият кескин ёмонлашиши мумкин. Овқат ҳазм қилиш учун бундай комбинация қийинчилик тұғдиради: оқсиллар узоқ вақт парчаланади ва шу орада ширинлик ачий бошлайди.

ГАЗЛИ СУВ

Диетологлар ширин газланган ичимликлар ичишни тавсия этмай-

ди. Оддий газли ичимликларда ҳаво пуфакчалари бор, бу табиий равишда ошқозон ҳажмининг ошишига олиб келади. Қорин шишиши 3-4 соатгача давом этиши ва оғирлик ҳамда безовталик билан кечиши мумкин.

Энди эса қорин дам бўлганда, организмга дориларсиз қандай енгиллик бериш мумкинлиги ҳақидағи тавсияларни санаб ўтамиз.

ЙОГУРТ

Қорин дам бўлганида, ёғсиз, мевасиз йогурт енг. Харид вақти маҳсулот қадоғига дикқат қилинг, ёғлилек фоизи кам бўлишидан ташқари, қанд миқдори ҳам оз бўлиши лозим.

ТЎҒРИ ОВҚАТЛАНИШНИНГ МУҲИМ ҚОИДАЛАРИ

Аслида танамиздаги барча касалликлар нотўғри овқатланиш оқибатида келиб чиқади. Қуйидаги тавсияларга амал қилсангиз, фойдадан холи бўлмайди.

* Овқатланиш рационингизга сабзавот ёки меваларни кўшиш орқали организмнингизни керакли витаминлар билан таъминлашга эришасиз. Масалан, нонуштада истеъмол қилмоқчи бўлган бўтқангизга ёки творогга мевалар, тушлик рационингизга сабзавотли салатни кўшинг. Кечки овқат учун эса пиширилган сабзавотлардан истеъмол қилиш мақсадга мувофиқ.

* Кун давомидаги оддий ҳолатлар ҳам саломатлигиниз учун муҳим ҳисобланади. Айримлар оч бўлмаса-да, музлаткичдан доимий равишда бирор нарса олиб ейиш, шунчаки, ширинлик билан иссик қаҳва ичишни, овқат тайёrlаш

жараёнида уни-буни тотиб кўришини одат қилган. Бу биринчи галда нотўғри овқатланишга киради, иккинчидан, вазн ортишига сабаб бўлади.

* Соғлом бўлишнинг энг муҳим қоидаларидан бири – овқатланиш рационингиздан туз ва шакар маҳсулотини аста-секин чиқариб ташлашдир.

* Қайнатилган сувни кам-камдан, тез-тез ичиб юришни одат тарзига айлантиринг.

* Овқатланиш жараёнида таъбиниз ёқтиргмаган маҳсулотни мажбуран истеъмол қилманг, ҳар бир луқмангизни роҳатланиб чайнанг.

**Салима АБДУРАҲМОНОВА,
Наманган вилояти ИИБ Тибиёт
бўлими поликлиникаси
диетолог шифокори.**

 Тема для размышления

В борьбе за чистоту

Современный мир задыхается от мусора. Пластиковые бутылки, окурки, пакеты и бытовые отходы заполонили улицы, парки, водоемы. Загрязнение среды стало не только экологической, но и социальной проблемой, требующей вмешательства не только коммунальных служб и активистов, но и сотрудников органов внутренних дел. Ведь мусор – это не просто отходы, а зачастую свидетельство правонарушений, неуважения к закону и окружающим.

Мусор – это не только вопрос экологии, но и безопасности. Брошенные бутылки на детских площадках, стихийные свалки – все это несет риск для людей. Нередко такие свалки становятся прибежищем для маргинальных элементов общества, становятся источником пожаров.

В то время как службы, ответственные за поддержание санитарного состояния города, работают круглосуточно, наблюдаются случаи, когда некоторые граждане не выбрасывают отходы в установленные места. Это наносит ущерб не только облику города, но и окружающей среде.

Органы внутренних дел и Национальная гвардия наделены полномочиями, необходимыми для привлечения к административной ответственности лиц, совершивших правонарушения в сфере экологии и охраны окружающей среды.

Органы внутренних дел совместно с Национальной гвардией и другими заинтересованными министерствами и ведомствами проводят рейды, которые, во-первых, выявляют нарушения и нарушителей в сфере санитарии и экологии, во-вторых, ведут профилактическую работу по предупреждению выброса мусора в неподходящем месте, напоминают гражданам и предпринимателям са-

нитарные и экологические правила и нормы, предупреждают об ответственности.

За прошедший период марта 2025 года в Ташкенте:

- Управление санитарно-эпидемиологического благополучия и общественного здоровья выявило 26 случаев,

- Управление Национальной гвардии – 337,

- Управление экологии, охраны окружающей среды и изменения климата – 176,

- Главное управление внутренних дел – 2099 случаев выброса мусора в неподходящих местах.

За выявленные по столице в общей сложности 2638 нарушений наложены штрафы на сумму 1 110 500 000 сумов.

Как общество может помочь?

Борьба с мусором – задача всего общества. Люди могут активно участвовать в этом процессе:

- сообщать о нарушениях – будь то выброс мусора в неподходящем месте или деятельность незаконной свалки;
- поддерживать инициативы по раздельному сбору и утилизации отходов;
- не оставаться равнодушными, когда кто-то мусорит на улице – воспитание начинается с личного примера.

Мусор – это не просто бытовая проблема, а маркер общественной ответственности. Если люди считают нормальным выбросить бутылку мимо урны или сжечь отходы, значит есть пробелы в правосознании. Сотрудники органов внутренних дел играют ключевую роль в борьбе с загрязнением, но без поддержки общества их усилия будут неэффективны. Только совместными усилиями можно добиться того, чтобы наши улицы, парки и природные зоны оставались чистыми. Ведь чистота – это не только про экологию, но и про уважение к закону и друг к другу.

Соб. корр.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРДАТИ

(31 марта – 6 апреля)

Қўй. Бу ҳафта энг қизиқарли ва омадли даврлардан бириди. Шу кунларда куч-ғайратли ва ташаббускор бўлишга, ҳар қандай мақсадга эришишга интилинг. Дам олиш кунлари имкон қадар эҳтиёткор бўлинг. Чунки ноҳуш вазиятга тушиб қолиш эҳтимоли юкори.

Бузоқ. Муроса қилиш қобилияти ва кучли ички сезиш ҳисси даромадли лойиҳаларда иштирок этиш имкониятини беради. Ниманиндири қурбон қилишга тўғри келади, бироқ шунда ҳам ҳеч нарса йўқотмайсиз, чунки ҳаммаси фойда билан қайтади.

Эгизаклар. Руҳий ўсиш, билимларни бойитиш учун мақбул давр. Йўлнингизда кўпгина тўхтатиб қолувчи омиллар учраши мумкин. Кучли ирода ва мақсад сари интилиш туфайли ҳар қандай истакка эришиш мумкинлигини унутманг.

Қисқичбақа. Қобилиятларни намоён этиш, ностандарт ечимларни топиш, иш жойида юкори поғоналарни эгаллаш қўлингиздан келади. Мақсадга эришиш йўлида халақит қилаётган барча нарсалардан кутулинг. Ҳеч кимга сизни ишдан чалғитишига изн берманг. Бироқ баъзи режалардан воз кечишга тўғри келади.

Арслон. Бу даврда ҷарчоқ, ҳолсизлик, руҳиятнинг тушиши каби ҳолатлар кузатилиши мумкин. Имкон қадар дам олишга ва куч тўплашга ҳаракат қилиб, саломатликка жиддий эътибор қаратинг. Фақат шундагина ўз режаларингизни, жумладан, молиявий масалаларни ҳал этишга муваффақ бўласиз.

Паризод. Бу даврда тўғри ечимларни топиш осон кечади. Сиздан нима кутишаётганини юрақдан ҳис қилганингиз учун кучли масъулият ва касбий маҳоратни намоён эта оласиз. Бироқ ўзингизни ёмон ҳис қила бошласангиз, ишдан бироз таътил олишини тавсия этамиз.

Тарози. Жисмонан оғир вазифалардан четлашиб, таъбни хира қилувчи ва кўнгилни оғритувчи барча ҳолатлардан узоклашинг. Саломатликка жиддий эътибор қаратинг. Оддий ҳаёт тарзидан оз бўлса-да четга сиљиши кайфиятингизга салбий таъсир кўрсатиши мумкин.

Чаён. Қанча кўп меҳнат қилсангиз, ҳамкаслар орасида шунча кўп ҳурмат ва эътиборга сазовор бўласиз. Эрталаб ишга вақтлироқ келиш ёки кечқурун кечроқ кетишдан чўчиманг – барча саъ-ҳаракатларингиз мукофотини оласиз.

Үқотар. Ҳафта омадли келади. Ўзингиз учун айнан ким қадрли эканини англаб етасиз ва бу сизни ёқимли ҳайратга солади. Ушбу даврнинг иккинчи ярми бизнес, иш муносабатларини йўлга кўйиш учун жуда кулагай. Молиявий масалада яхши хабар ёки катта маошли янги лавозимга таклиф олишингиз мумкин.

Тоғ эчкиси. Бу кунларда имкон қадар ишсиз ўтиранг, чунки келаётган ҳафта моддий ҳолатни анчайин яхшилаб олиш учун барча имкониятларни тақдим этади. Шанба куни (айниқса, нотаниш инсонларга нисбатан) ўта ишонувчанлик сизга панд беради. Якшанба ҳар жабҳада ижобий натижаларни вайда қилмоқда.

Қовға. Қасбий фаолиятингизда юксалиш кузатилиб, иш унумдорлиги ортади. Бу борадаги учрашув ва сухбатлар муваффақиятли кечади, режадаги ҳар бир ишни ортга сурмай, ўз вақтида бажаришга ҳаракат қилинг. Ҳафта ўрталарида оила аъзоларингиз билан тушунмовчиликлар юзага келиши мумкин.

Балиқ. Бегим кунлари салбий ҳолат ва муносабатларга таъсирчанлигингиз ортади. Уй ташвишлари, оиласий муносабатлар хаёлларингизни бутунлай қамраб олади. Нима бўлганда ҳам ўзингизни қўлга олиб, ҳаёт ва унинг ташвишларига хотиржамлик билан қаранг. Дам олиш кунлари бироз чалғиши учун меҳмонга боринг ёки табиат қўйнига сайрга чиқинг.

www.postda.uz

t.me/postdarasmiy

www.facebook.com/postdauz

www.instagram.com/postda_uz

XIZMAT LIBOSIDAGI OILA

Ichki ishlar organlarida xizmat qiladigan sulołalar vakillari ko'p uchraydi. Bugungi qahramonlarimiz – ota va ikki o'g'il el-yurt osoyishtaligini ta'minlash yo'lini tanlagan.

Oila boshlig'i iste'fodagi podpolkovnik Furqat G'ofurov ichki ishlar organlari safida 33 yil xizmat qilgan. Uning kasbi davomchilari katta o'g'li Farrux viloyat IIB Ekspert-kriminalistika markazi bosh eksperti, kenja o'g'li Faxriddin esa Samarqand viloyati IIB huzuridagi tergov boshqarmasi terrorizm va ekstremizm bilan bog'liq jinoyatlar ni tergov qilish bo'linmasi boshlig'i, unvoni mayor.

– Shohista bilan 40 yil birga yashayapmiz, – deydi F. G'ofurov. – Qiyinchiliklarga qaramay, turmush o'rtog'im menga va muvaffaqiyatlarimga ishonch bildirdi. Birgalikda munosib farzandlarni tarbiyaladik. Hozir rafiqam maktabga rahbarlik qiladi. Bitta-yu bitta qizimiz Aziza onasining izidan borib, Samarqand

davlat universitetida dars beradi, professor.

Biz bilan suhabat chog'ida kenja o'g'il Faxriddin o'zining bolalik xotiralari bilan o'rtoqlashdi, tergov-chining ish kunlari haqida so'zlab

berdi. U bolaligini eslar ekan, uyga toliqqa, lekin o'z mehnatidan mammun holda qaytadigan otasini ko'z oldida gavdalantiradi.

– Otam hamisha xizmatga sodiq bo'lgan, jamoaning ijti-

moiy hayotida faol ishtirok etgan. Onam padari buzrukvorim uchun ishonchli tayanch edi, – deya eslaydi mayor Faxriddin Ibragimov. – Hayotini umr yo'ldoshi va farzandlariga bag'ishlab, ishlashga va o'zini takomillashtirishga ham vaqt topgan. Shu bilan birga, uyo'zg'or ishlariga ham ulgurardi.

Faxriddin ichki ishlar organlaridagi xizmat faoliyatini Samarqand shahar IIOFMB huzuridagi TB tergovchisi sifatida boshlagan. Keyingi xizmat yillari Bulung'ur va Samarqand tumanlarida kechdi. 2023-yildan buyon egallab turgan lavozimida ishlab kelmoqda.

– Kechqurun jam bo'lishni yaxshi ko'ramiz, – deydi Faxriddin. – Chalkash va murakkab hodisalarni tergov qilishga kelganda otam tez-tez maslahat beradi, akam ham amaliy tavsiyalarini qo'shimcha qiladi. Axir, xizmatning barcha qiyinchiliklari va o'ziga xos xususiyatlarini yaqinlaringdan boshqa kim ham tushunishi mumkin.

**Zamira BOLTAYEVA,
o'z muxbirimiz.**

IKKINCHI ISTE'DOD

DENGIZ BILMAGANIN TO'LQIN BILAR

Podpolkovnik To'lqin Qulnazarov hayotda nimagaki erishgan bo'lsa, hammasini otasi Sulaymon aka bilan bog'laydi. Jumladan, har bir ishga mas'uliyat bilan yondashishni, samimiylikni, barchaga yaxshilik sog'inishni undan yuqtirgan. «Ichki ishlar organlari xodimi bo'lishing kerak», deya bolaligidan yuragida soha ga muhabbat uyg'otgan ham otasi.

Shu ma'noda oliy o'quv yurtining imtiyozli diplomi qo'liga tegishi bilan viloyat Ichki ishlar boshqarmasiga yo'l olganda hech kim ajablanmadni. Bu yil egniga forma kiyganiga 27 yil to'ladi. O'tgan davrda u fidoyi va halol inson, hamisha suyansa bo'ladigan ofitser sifatida hamkasblarning hurmatini qozondi, o'nlab shogirdlar yetishtirdi.

Tabiiyki, mehnatlariga yarasha lavozimi oshdi, taqdirlandi. Chunonchi, ayni vaqtida viloyat IIB Huquqiy statistika va tezkor hisob-kitob ma'lumotlar markazi boshlig'ining o'rinosari, podpolkovnik.

Lavhamiz qahramonining hamkasbleri havas qiladigan yana bir jihatni bor. U shaxmat ishqibozi. Aytgancha, shatranjini ham otasidan 5 yoshida o'rgangan. E'tiborlisi, mazkur yo'nalihsda maxsus bilimlarni olmagan bo'lsa-da, havas qilgudek natalarni qayd etmoqda. Binobarin, 13 yildan buyon viloyat ichki ishlar organlari, 8 yildan beri huquqni muhofaza qiluvchi idoralar xodimlari o'rtasida uyuşhtiriladigan an'anaviy musobaqlarda unga tenglasha oladigan topilmayapti.

Podpolkovnik shatranjni jangga qiyoslaydi, mulohazali, sabrli va sovuqqon shaxmatchi

hamisha g'alaba qilishini isbotlashga astoydil harakat qiladi.

To'g'ri, dona surmoqqa hamisha ham vaqt topa olmaydi. Lekin dam olish kunlari farzandlari, qo'shnilar va xizmatdoshlar bilan bellashadi, charchog'ini yozadi. Zafarga eltuvchi birorta kombinatsiyani muvaffaqiyatli qo'llay olsa, qalbi zavqqa to'lib ketadi.

**Alijon ABDUSATTOROV,
o'z muxbirimiz.**

Jizzax viloyati.

MUASSIS:		TELEFONLAR:				Buyurtma № 822.	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI		Obuna masalalari bo'yicha:		Tahririyat hisob raqami h/r 23402000300100001010. Bank kodи 00014.		Bosilish – ofset usulida. Bichimi – A3. Hajmi – 6 bosma taboq. 45177 nusxada chop etildi.	
Bosh muharrir polkovnik Bernora SADIKOVA	Mas'ul kotib Erkin SATTOROV	Zokir BOLTAYEV Ilhom JUMANOV Akbar BOLTAYEV	71-231-33-88; 71-231-38-74; 97-420-89-24	470010860262877031101179001 STIR 200637499.	Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligi tomonidan 2020-yil 13-yanvarda 0120-raqam bilan ro'yxatga olingan.	Obuna raqamlari: Yakka tartibda – 180. Tashkilotlar uchun – 366. Bosishga topshirish vaqt – 22.00. Bosishga topshirildi – 21.00. Sotuvda kelishilgan narxda.	
Bosh muharrir o'rinosarlari podpolkovnik Azizjon FAYZIYEV mayor Aziza BOHODIROVA	Sahifalovchilar Fotomuxbirlar	Abu KENJAYEV Ikrom HASANOV	ISSN 2010-5355		Manzilimiz: 100070, Toshkent shahri, Shota Rustaveli 1-berk ko'chasi 9-uy.	Kolorpak» MCHJ bosmaxonasida chop etildi. Korxonalar manzili: 100206 Yunusobod tumani, Yangishahar ko'chasi 1 st -uy.	
Navbatchilar kapitan Mixli SAFAROV Radik TUMPAROV			9 772010 535001				